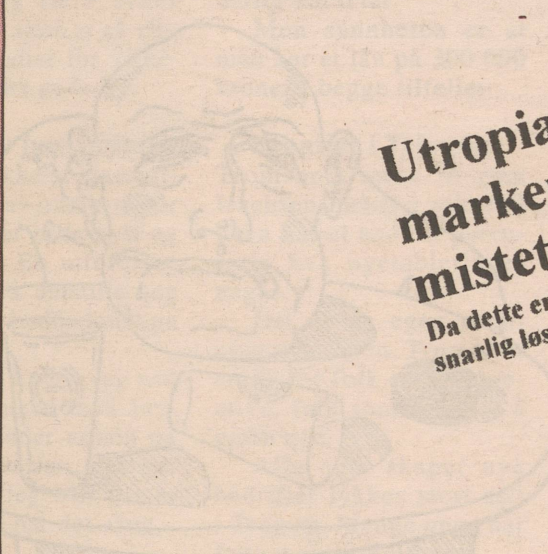

HiTø inn i SiTø

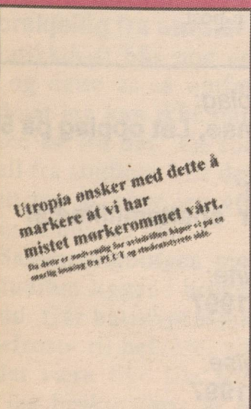

Utopia ønsker med dette å markere at vi har mistet mørkerommet vårt.
Da dette er nødvendig for avisdriften håper vi på en snarlig løsning fra PLUT og studentstyrets side.

1. JANUAR I ÅR ble Studentsamskipnaden utvida til også å omfatte studentene ved Høgskolen i Tromsø (HiTø). Sammenslåinga vil få konsekvenser for begge studentgruppene, og forhandlinger mellom de to studentgruppene er i full gang. Blant de uavklarte spørsmålene er ny organisasjonsmodell og fordelinga av velferdstilbud.

SIDE 5

MINUS MAJA

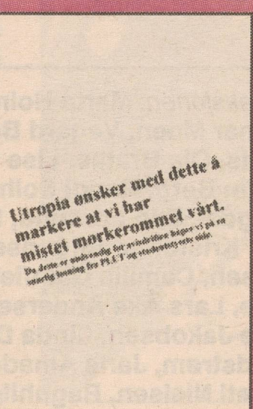

Utopia ønsker med dette å markere at vi har mistet mørkerommet vårt.
Da dette er nødvendig for avisdriften håper vi på en snarlig løsning fra PLUT og studentstyrets side.

STUDENTBANDET i Tromsø, Minus Maja, har i det siste markert seg sterkt med både konsert og ny plate.

SIDE 23

UTVEKSLING

Utopia ønsker med dette å markere at vi har mistet mørkerommet vårt.
Da dette er nødvendig for avisdriften håper vi på en snarlig løsning fra PLUT og studentstyrets side.

VIL DU STUDERE i utlandet? Studieavdelinga gir deg alt du trenger for å søke på en rekke universitet i hele Europa.

SIDE 7

SNØ

Utopia ønsker med dette å markere at vi har mistet mørkerommet vårt.
Da dette er nødvendig for avisdriften håper vi på en snarlig løsning fra PLUT og studentstyrets side.

LEI AV Å GRAVE? Utopia har gravd dypere i den hvite massen som ser ut til å absorbere det meste rundt oss.

SIDE 20-21

Vi hører stadig om det synkende sosiale engasjementet blant oss unge. Som barn fikk vi, straks vi sa vi kjedet oss, høre at vi var fantasiløse. Foreldrene fortalte om den gangen da hele gjengen trillet ball i hatt hele dagen, hver dag året rundt, og aldri, aldri, ble lei.

Deltar du?

Så blei vi ungdom, og alt ble enda verre, for det eneste ungdom gjør i dag er jo å drikke seg fulle, røyke hasj og se på video, mens vi debuterer seksuelt alt for tidlig.

Verst var det likevel kanskje å bli student på 90-tallet. Noen av oss begynte å tro at det faktisk stemte. Kanskje er engasjementet og solidariteten død. Vi leser bøker om syttitallet, da folk trodde på noe, og det de ikke trodde på kastet de stein på.

Og jappetida til tross, vi mimrer om 80-tallet, om NU, langt hår, drivhuseffekt og loete islendere.

Realiser deg selv

Men så kom altså 90-årene, Hauge vasket hendene, kjøpte mobiltelefon og dress.

I Dagbladet, Det Nye og K.K. leste man om å realisere seg selv, for dersom man selv var lykkelig, ville alt det andre fæle ordne seg av seg selv. Slik ble etterhvert også kynisme mote.

Den biologiske forståelsen av mennesket kom også på moten – egentlig behøver vi ikke tenke på oss selv først i det hele tatt.., det fikser naturen nemlig fint selv.

Biologiskdeterministisk instinkthelvete

– Hormoner og instinkter.., forklarer Desmond Morris på NRK T.V en søndag kveld,... hormo-

ner og instinkter, ja, også gener da selvfølgelig, styrer all menneskelig atferd.

Jenter, for eksempel, fortsetter Morris, tar ubevisst på seg de korteste kjolene og flyr på byen når de har egglosning, for da har de størst sjanse til å føre slekta videre.

Og da er det liksom ikke så rart at man blir desillusjonert og mister troen på at det finnes altruisme (jeg tenker ikke spesielt på lengden på kjolene). For enten så er du en DNA-slave eller så er du en hormontrell. Uansett er du en fange i et biologiskdeterministisk instinkthelvete.

Alt er egoisme

Hvis du likevel skulle føle noe du trodde var et snev av medmenneskelighet – behovet for å gjøre noe for fellesskapet – så kan dette forklares ut fra den populære postpubertale «allhandling-bunner-ut-i-egoismeteorien», som vel neppe trenger noen nærmere presentasjon.

Uklare fiendebilder

Mye har selvsagt forandret seg siden 1968. Fiendebildene som samlet studenter og andre unge i opposisjon er ikke like klare lenger. I tillegg har 90-åra blitt et tiår for diplomati bak lukkede dører. Vi har sett internasjonale konflikter blitt forsøkt løst bak lukkede dører. Den samme trenden kan vi også spore stu-

dentpolitikken.

Politisk fremmedgjøring

Tidligere har demonstrasjoner og andre massemonstringer vært de viktigste politiske virkemidler for oss. Disse er selvsagt viktige fremdeles, men hvis vi ser litt nærmere på hvordan for eksempel Norsk Studentunion jobber for å fremme våre saker i dag, finner vi at lobbyvirksomhet har blitt dette tiårets kanskje viktigste måte å nå fram på for NSU.

Hvorvidt de til enhver tid har gjort god jobb eller ikke er imidlertid et helt annet spørsmål. Det er imidlertid flere problemer forbundet med at viktige studentpolitiske spørsmål blir avgjort i Stortingskorridorene. I verste fall forsterker det den enkelte students følelse av at beslutninger blir tatt over hodet på en.

Dagens studenter deltar

Det er stort sett ikke riktig at vi engasjerer oss mindre enn folk gjorde før. Vi roper kanskje bare ikke så høyt som våre foreldre gjorde på 60- og 70-tallet. Her på universitetet har vi for eksempel et Studentsamfunn som aldri har vært så aktivt som i dag. Stadig flere undergrupper slutter seg til samfunnet, og medlemstallet, som for tiden er på ca. 300 studenter, øker stadig.

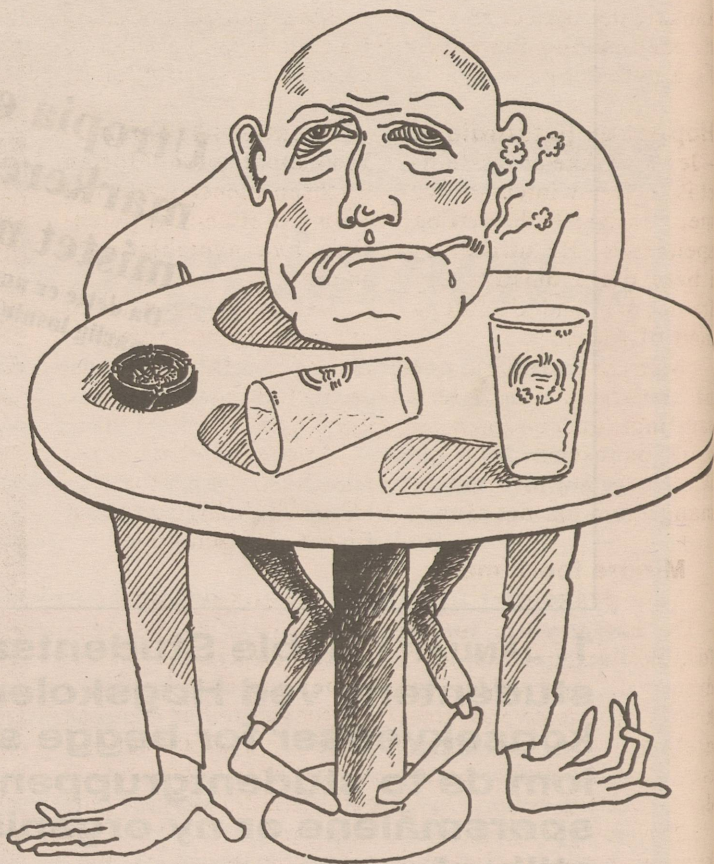
Sammenliknet med for ek-

sempel Universitetet i Trondheim og Landbrukshøyskolen på Ås, der storparten av studentmengden er samfunnsmedlemmer, er selvsagt dette ikke særlig mye. Men med i beregningen må man ta med disse har egne studenthus, noe UiTø, som det eneste universitet i Norge, mangler.

En måned til UKA

UKA – 97 er også et eksempel på at mange studenter engasjerer seg for fellesskapet. Det skal bli spennende å følge forberedelsene fram mot mars, da de største studentarrangementet Tromsøs historie braker løs.

Vi gleder oss!

Utopia
Studentavis | Tromsø

...er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden

Adresse: Universitetet – ISV, 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 42 83, 77 64 53 66 (desken)
Faks: 77 64 51 99
E-post: utopia@stud.isv.uit.no
Internett: <http://www.isv.uit.no/student/utopia>
ISSN: 0806-9611

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller e-post.

Ansvarlig redaktør: Martin Tjersland
Nyhetsredaktør: Marit Helene Stensen
Kulturredaktør: Magnus Clough
Deskansvarlig: Siri Vaggen Olsen
Fotoansvarlig: Åsgeir Johansen
Redaksjonssekretær: Magnus Clough

Redaksjonen: Marte Holmemo, Per Steinar Moen, Vegard Bønes, Thomas Harris, Ola Bratlie, Lise Swensen, Jan Martin Berg, Randi Solhaug, Elin Haugdal, Elin Førsvund, Stine Eidissen Bya, Kristoffer Jørgensen, Børge Iversen, Camilla Glanfield, Kristine Halle, Lars Åke Andersen, Johanne Skoe Jakobsen, Linda Dahl, Lena Sundstrøm, Jarle Amadeus Stunner, Kjersti Nielsen, Ragnhild Emberland, Marit Bugge og Sondre Knutsen

Trykk og opplag: Bladet Tromsø, i et opplag på 5000

Annonsepris: 5 kroner per spaltecentimeter

Neste deadline: 20. februar 1997

Neste utgivelse: 26. februar 1997

– Jeg synes det ligger stor utfordring i å se tilbake når du er 70 år, om du virkelig har klart deg gjennom livet uten å ha studert. Bare sanset og erfart fra livet. Hvis jeg har klart det, vil jeg virkelig være stolt.

Morten Isachsen

Gå dine egne veier

Av Anders Ræeggen

Morten Isachsen hoppet av jusstudiene for noen år siden. I disse dager åpner han klesforretningen «frost» og lengter ikke tilbake til teoriens høyborg.

Flere og flere synes kanskje det ikke er så viktig med studier for virkelig å nyte det gode liv.

Hoppet av jusstudiene

– Jeg sier ikke at jusstudiet ikke var av interesse for meg, det var både nytt og spennende. En utfordring i bare det å omstille seg fra det man hadde holdt på med til da.

Men det å sette seg ned på skolebenken med lov-samlinga under armen og være bunnseriøs, det var ikke meg. Jeg tror det er mange som har det sånn.

Mindre teori, mer praksis

– Du har egentlig ingen forpliktelser ovenfor studiene, det nærmeste jeg kom forpliktelse var studielånet. Det var ingen som sa at jeg trengte å studere, ikke jeg heller.

Jeg var tydeligvis ikke klar for å studere. Jeg må få gjort noe praktisk, lagging og produsere, i det hele tatt bruke ideer.

Jeg går med bilder og ikke tekst eller ord inni meg. Du ser hvordan ting skal være og tenker mer praksis enn teori.

Forskjellig fra studier

– Butikkdrift blir noe annet og dette er så omfattende at jeg kan ikke bare stikke av fra det. Til forskjell fra studiene blir det et par år hvor jeg virkelig er bunnet fast.

Sammenligningen med et studium ligger i bruken av tid. Går butikkprosjektet «frost» til helvete, vil det være like ille som om jeg brukte flere år på

et studie jeg ikke passet til. Jeg kan være bankrott om to år, men da kan jeg si til meg selv at jeg har virkelig prøvd.

Akkurat det sier man ikke etter endt studium hvor man enten har valgt gal utdanning eller fikk for dårlig karakter.

Men sannheten er at man har et lån på 300 000 kroner i begge tilfeller.

Kreativt i Tromsø

Tromsøpatrioten Morten Isachsen mener i alle fall byen har et enormt potensielle hva nyetableringer angår.

Det er en egen stemning over byen. Tromsø er en by for folk som er kreative, folk som har lyst å gjøre noe.

Alle som skaper nye bedrifter lykkes stort sett i Tromsø. Mange unge har funnet sin egen greie.

En enkel filosofi

– Dette er en by med vanvittige muligheter og det griper jeg fatt i. Jeg er overbevist om at man kan klare seg uten utdanning.

Det er ikke meningen at flere enn 2/3 skal utdanne seg, fordi 1/3 må faktisk være kreative mennesker.

Jeg vil ikke vite at 50 eller 150 mennesker i samme forelesningssal vet akkurat det samme som meg.

Jeg har lyst til å erfare ting og dermed sanse og smake på livets lærdom. Velge de tingene som er bra og så skaper man sin egen lille verden med de tingene man holder på med.

Det er en enkel filosofi, det.

Morten Isachsen hoppet av studiene for å gjøre det mange studenter drømmer om.

FOTO: ASGEIR JOHANSEN

Usikkert om lånerenta

Representantene Sigurd Manneråk fra Sp og Øystein Djupedal fra SV har fremmet et privat forslag i Stortinget om å senke studielånsrenta med 1 prosentpoeng.

– Det er frekt å fremme et slikt forslag nå. Hvor forventer Sigurd Manneråk at vi skal hente 340 millioner kroner fra utenfor budsjettbehandlingene, sier Tomas Norvoll fra Ap.

U Lise Swensen

Det ser ikke ut til at studielånsrenta kommer til å bli senket med det første. Verken Høyre eller Arbeiderpartiet går inn for å senke renta nå. Og siden Ap og Høyre til sammen har flertall på Stortinget, er det ensbetydende med at forslaget ikke går gjennom.

– Vi går gjerne inn i en debatt om å senke renta, men da må det skje i budsjettssammenheng, sier Norvoll.

Mannerråk forteller at Senterpartiet foreslo å senke renta også i høst under budsjettbehandling, men uten at forslaget ble vedtatt. Da var Arbeiderpartiet ikke villige til å drøfte rentenedsettelse.

Urimelig

Manneråk og Nordvoll har helt forskjellige oppfatninger av hva det vil koste å sette ned renta. Manneråks anslag ligger på 150-200 millioner i året.

– Vi synes det er urimelig at det i dag skal være billigere å ta opp forbrukslån enn studi-

elån. Det bør ikke være så kostbart å investere i egen kompetanse, sier Sigurd Manneråk til Utropia.

– Derfor fremmer vi forslaget nå. Jeg synes det er for lenge å vente til vårens budsjettbehandling. Vi ønsker at renta skal settes ned med virkning fra 1.mars.

Omlegging

– Høyre ønsker å legge om systemet for tilbakebetaling av studielånene, sier Jan Tore Sanner fra Høyre.

– Vi mener renta i lånekasen er for høy. Derfor ønsker vi å legge om ordningene for tilbakebetaling til det systemet de har i Husbanken. Det vil innebære at man kan velge mellom en rente knyttet opp mot markedsrenta og en fast rente, forteller han.

Høyre kommer ikke til å støtte forslaget om å sette ned renta fra 1.mars, men vil vente med drøfte renta til revidert nasjonalbudsjett skal opp til våren.

– Men vi kan jo ta systemet opp til behandling i KUF-komiteen. Vi mener tiden er overmoden for et vårt forslag, sier Sanner.

Foreløpig ser det ikke ut til at ferdigutdannede studenter får mer penger mellom hendene.

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Stipend

Et forslag om å øke stipendandelen til 30 % ble stemt ned av Ap og Høyre under salderingen av budsjettet i Stortinget i høst. Tomas Norvoll bedyrer ovenfor Utropia at Arbeiderpartiet har vedtatt å øke stipendandelen til 30% og at det

«garantert» vil bli gjennomført.

– Det skal bli spennende å se om Høyre og Arbeiderpartiet gjør virkelighet av sine løfter om å satse på utdanning, sier Ellen Nordtun som er politisk rådgiver for Senterpartiet.

– Vi håper at de blir med og tar et krafttak for at unge, nyetablerte også skal få ta del i rentenedgangen.

Forslaget om rentenedsettelse skal være ferdigbehandlet i KUF-komiteen 25. februar.

Vellykket nordisk møte

Omtrent 30 medisinstudenter var påmeldt til det nordiske møtet i studentgruppa til IPPNW (International Physicians of the Prevention of Nuclear War) som i år var lagt til Tromsø. Norske Leger mot Atomkrig (NLA) som gruppa har valgt å kalle seg i Norge, jobber hovedsakelig med forskning, undervisning, og påvirkning relatert til forebygging av atomkrig.

U Ingvild Rullestad

Det er første gangen studentgruppa i Tromsø har fått muligheten til å arrangere dette årlige møte, og det meste av dette semestret har gått med til planlegging. Hovedtema for studentmøte var Canberra kommisjonen, ideutveksling mellom studentene og landmineproblematikken. En av foredragsholderne var Mads Gilbert som har arbeidet som lege blant mineskadde i Burma. Stu-

dentene i Tromsø hadde også greid å få hit foredragsholder Maj-Britt Teorin –Sveriges leder for nedrustningskommisjonen gjennom 9 år og eneste kvinne i Canberra-kommisjonen.

Foruten det faglige var det lagt opp til en del sosiale aktiviteter, blant annet tur til Kvaløya. Der studentene fra Sverige, Finland, Danmark og Norge fikk oppleve middag i Lavvo og «sosialt samvær i naturskjønne omgivelser mens sneen fyker eller nordlyset gnistrer over oss» som det heter i programmet.

Studentstyret informerer!

Søknadsfrist for tildeling av Støttemidler til studentforeninger.

Studentstyret disponerer hvert år et beløp av semesteravgifta til bruk på studentforeninger som ikke er tilsluttet Studentersamfunnet, TSI, Utropia eller Studentradioen. For 1994 er dette tilsammen 175 000,-

Av dette settes det av midler til foreninger som opprettes i løpet av året, og resten fordeles etter søknad.

Alle foreninger som søker må legge ved dokumentasjon. For ordens skyld anmoder vi om at søknadene blir sendt pr. post.

Søknadsfristen er 1. mars. Da må søknaden være poststempelt.

Utdrag fra reglement for tildeling:

§ 3. Støtnadsberettiget er forening som

- arbeider for å fremme en studentgruppes interesser og/eller deres sosiale og faglige miljø.
- ikke mottar tilskudd på annen måte direkte eller indirekte fra SiTø.
- har minst 12 medlemmer, hvorav minst 50% er studenter.
- ikke åpenbart har et formål som ikke er forenelig med støttemidlenes idé.

§ 4. Søknaden skal inneholde protokoll fra siste ordinære årsmøte, samt siste godkjente årsmelding (med opplysninger om medlems-tall), revidert regnskap og budsjett.

For ytterligere opplysninger vises det til «Reglement for tildeling av støttemidler». Dette kan hentes på Studentstyrets arbeidsutvalgs kontor i hovedgården (vis a vis Akademisk Kvarter).

Høgskolen inn i Samskipnaden

— og samarbeidet utvides

1. januar i år ble Studentsamskipnaden utvida til også å omfatte studentene ved Høgskolen i Tromsø (HiTø). Sammenslåinga vil få konsekvenser for begge studentgruppene, og forhandlinger mellom de to studentgruppene er i full gang. Blant de uavklarte spørsmålene er ny organisasjonsmodell og fordeling av velferdstilbud.

U Asbjørn Bartnes

Studentstyreleder Eidi Ann Hansen ved universitetet ønsker høgskolestudentene velkommen til å delta i studentaktivitetene ved universitetet.

— Samarbeidet med HiTø er kommet godt i gang og jeg ser fram til de videre forhandlingene.

Det er opprettet et eget forhandlingsutvalg bestående av studenter fra begge lærestedene som skal finne fram til løsninger på hvordan studentene kan samarbeide best mulig innen samskipnaden.

Med forbehold

— Vi er i utgangspunktet positive til å bli innlemmet i samskipnaden, men ser likevel en del problemer som må løses, sier studentstyreleder Elisabeth Bergvoll ved avdeling for lærerutdanning, HiTø's største avdeling.

Det er godt igang med samarbeidet.

Fra venstre: Elisabeth Bergvoll, Bjørn Rasmussen, Roy Tore Magnussen og Eidi Ann Hansen.

FOTO: MARTIN TJERSLAND

Høgskolestudentene har til nå vært uten et felles, organisert velferdstilbud. Etter at Lov om studentsamskipnader fra 1986 slo fast at velferdstilbudene ved høgskolene skulle organiseres i samskipnader, ga høgskolestudentene gjennom uravstemning uttrykk for at de ønsket å opprette sin egen samskipnad. Departementet satte imidlertid foten ned for en slik løsning, og bestemte at også HiTø skulle omfattes av den allerede eksisterende samskipnaden i Tromsø.

Flere om beinet

Et av premissene foran sammenslåinga var at velferdsgodene ved begge lærestedene skulle

samles i en felles pott for fordeling mellom alle studentene. De to private stiftelsene som forvalter boliger for lærerstudenter og sykepleierstudenter har imidlertid foreløpig ikke villet gå med på en innlemmelse i samskipnaden.

— Lov om samskipnader slår fast som et viktig prinsipp at ingen velferdsgoder skal forbeholdes en bestemt gruppe innenfor en samskipnad. Som en konsekvens av at høgskolestudentene fortsatt nyter godt av boliger forbeholdt dem, vil de få laveste prioritet ved tildeling av bolig og barnehageplass i samskipnaden, opplyser nylig avgått styreleder i SiTø Geir Jarle Voldmo.

Studentene ved universitetet vil altså foreløpig ikke møte økt konkurranse om velferdsgodene. I tillegg til at det bygges nye studentboliger ved Stakkevollan er Samskipnaden lovet 35 nye barnehageplasser som kompensasjon for flere brukere.

Krav om 50/50

Organiseringa av samskipnaden er også gjenstand for forhandlinger. I det nye styret vil studentene og administrasjonen ved HiTø få en representant hver, mens tilsvarende tall for UiTø er 2, mot tidligere 3. For øvrig sitter 2 ansatte i styret. Det er i tillegg foreslått å opprette et eget studentutvalg som skal ivareta den samlede studentmassens interesser overfor samskipnaden. Eidi Ann Hansen understreker betydninga av at de to studentgruppene må kunne opptre samlet overfor samskipnaden.

Det er imidlertid uenighet om fordelinga av representanter mellom de to lærestedene.

Studentstyret ved universitetet har vedtatt at de vil gå inn for en fordeling hvor 65% av representantene er fra universitetet og 35% fra høgskolen. Høgskolen går imidlertid inn for en lik fordeling av representantene. Med sine ca. 2200 studenter frykter høgskolen at de kan bli overkjørt av universitetet, som har vel 6700 studenter. Til dette sier Eidi Ann Hansen at høgskolen med en 65/35-fordeling likevel vil være overrepresentert i forhold til studenttall.

Forbrødring

Forhandlingsutvalget deltok i helga på et seminar i regi av samskipnaden der de ble orientert om de ulike velferdstilbudene, og de to studentgruppene fikk anledning til å bli bedre kjent med hverandres forhold. Før Utopia hadde deadline torsdag uttrykte både Hansen, Bergvoll og lederen for studentstyret i HiTø, Bjørn Rasmussen, positive forventninger til seminaret. De understreker begge at det dreier seg om en lang prosess som bare så vidt er kommet i gang.

— Jeg ser fram til de videre forhandlingene og har tro på at vi vil komme fram til gode løsninger gjennom dialog og samarbeid, avslutter Hansen.

Forhandlingsutvalget håper å være ferdig med sitt arbeid innen høsten 1997.

Universitets-saksa

Hva brukes semesteravgiften til?

Tyve av de 245 kronene vi betaler i semesteravgift går til Studentenes- og Akademikerne Internasjonale Hjelpfond (SAIH). Disse tyve kronene har vi muligheten til å kreve tilbake om vi vil. Men hva med resten? Hvorfor blir ikke alle postene spesifisert på selve giroen slik det blir gjort ved universitetet i Bergen?

Patrik Pedersen er nylagt leder for det nye Velferdstinget som nå tar seg av saker angående semesteravgiften.

—Jeg har sett blanketten man operer med i Bergen og synes den fungerer bra, men tanken har egentlig vært å gi enda bedre informasjon enn studentene i Bergen får

(Under Dusken, Trondheim)

Radikal ny opptaksmodell?

Er det fornuftig å senke karakterkravet for opptak til medisinstudiet, og siden velge ut kandidatene ved loddrekning? Professor Per Brodal mener det kan være det. Mange av dagens medisinstudenter- og de kommende- stiller seg skeptiske til forslaget. I begynnelsen av januar presenterte Dagsrevyen en alternativ opptaksmodell til medisinstudiet. Mannen som uttalte seg om den, var professor dr. med. Per Brodal ved det medisinske fakultetet ved Universitetet i Oslo

(Under Dusken, Trondheim)

Må sloss for opphavsretten

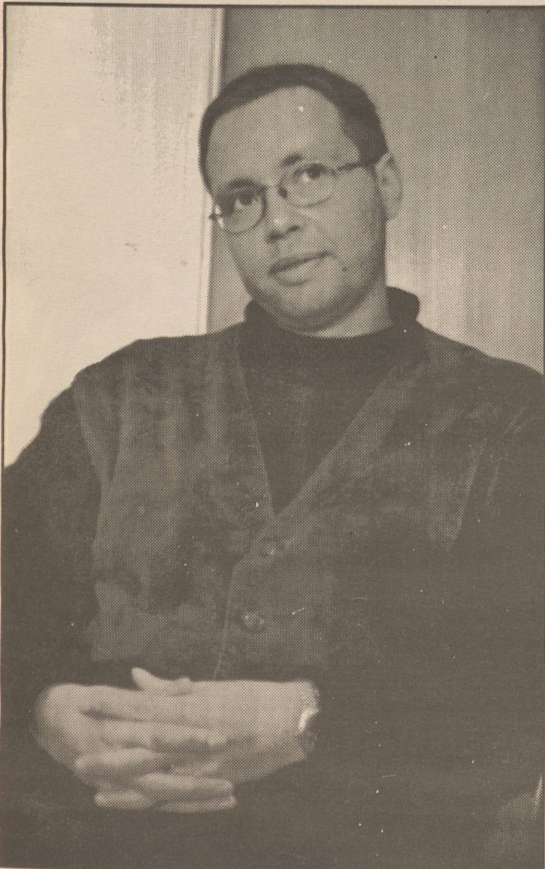
Universitetene har ingen klare regler for hvem som eier en ferdig hovedoppgave. Ved det matematiske- naturvitenskapelig fakultet på universitet i Bergen, kan veiledere tjene gode penger på forskningsresultatene i studentenes oppgaver.

Det finnes flere eksempler på at veiledere har fått både penger og berømmelse for oppsiktsvekkende forskningsresultater som hovedfagsstudenter i stor grad har bidratt til å fremskaffe.

Enkelte hovedfagsstudenter ved Universitetet i Bergen som har uttalt seg i saken, mener at hovedfagsoppgaven må regnes som et selvstendig forskerarbeid.

—Studentene er faktisk universitetenes største og billigste forskningsressurs. Som andre forskere må vi ha opphavsrett.

(Studvest, Bergen)

Tidligere styreleder i SiTø, Geir Jarle Voldmo.

ARKIVFOTO

mini-DEBUTuka:

Eksklusiv moro

På det tredje skal det skje, heter det. Men den tredje offisielle DEBUT-uka fikk muligens ikke den oppslutningen som arrangørene på forhånd hadde regnet med.

U Martin Tjersland

Årets utgave av DEBUT-uka var betydeligere slankere enn høstens suksess. Karakteristisk nok gikk årets DEBUT-uke under prefikset mini, og forventningene var skrudd ned noen hakk.

Siden den tradisjonelle studentuka går av stabelen i mars, valgte arrangørene å satse mer på ferske studenter.

– Faddere og fadderbarn deltok sammen på mange arrangementer, og det ble lagt veldig mye vekt på fadderordningen. Meningen var å nå flest mulig av de nye studentene gjennom akkurat dette, forklarer Eidi Ann Hansen, en av de absolutte ildsjelene bak DEBUT-uka.

Panorama

Det første mini-DEBUT-arrangementet var en fest for faddere og fadderbarn på Fjellheisen. Traktementet var deilig norsk finnbiff, og lekene gikk sin gang uten store skader. Dessverre var oppmøtet svakere enn påmeldingene, og det kan garantert gjøres bedre neste gang. Samarbeidsvillige innehavere og koselige heisoperatører gjorde sitt til at det rent praktiske gikk greit for seg.

Gratis frokost og PMS

I motsetning til i høst ble disse to programpostene slått sammen. Det resulterte i en mye større suksess for de av organisasjonene som svarte ja til markedsføring under PMS. Alt på ett sted var positivt for alle parter. Truls Siri og Stein Tore Pedersen var

ansvarlige for aktivitetene i Solgården, og slik kommentere Truls dagen:

– Sceneshowet trakk en del folk til MH-bygget denne dagen, men vi hadde gjerne sett at flere grupper og organisasjoner hadde vært med. Likevel viser det seg at de fleste organisasjoner satser mer på arrangementet om høsten. Heldigvis fikk vi veldig god drahjelp fra de teknisk ansvarlige på MH-bygget, så alt i alt er vi fornøyde, tilstår han.

Lysløypa

Faddere og fadderbarna sluttet godt opp om kampen om gjeve premier på pøbb-te-pøbb i byen. Som kontrast til UB-konkurransen tidligere på dagen, fikk lysløypestafetten kjemperespons, men hva det sier om studentenes interesse for øl fremfor bøker

Martin Karlsson og Stein Tore Pedersen, to av medhjelperne under miniDEBUT-uka.

FOTO: ANDERS WENGEN

skal være usagt.

De deltagende lag besøkte i alt 15 utesteder hvor de satte til livs én øl pr lag. Det var premiering av vinnerne og laget med best kostyme.

Busstur og Nordlys

Svenske Martin Karlsson holdt i spakene for at nye studenter skulle få omvisning i byen. Her var muligens timingen dårlig for tidspunktet til den første. Den gikk klokken 10 morgenen etter lysløypestafetten. Atskillig flere benyttet seg av tilbudet om gratis rundreise i Tromsø senere på dagen. Som ledd i ikke-profit-tanker bak DEBUT-uka kunne man også besøke Nordlysplanetarier helt gratis, og som i høst kunne man se fornøyde smil etter forestillingene.

God reklame

Ikke alle får like god oppslutning under DEBUT-uka, men man har sjansen til å skape blesst om seg selv likevel. Fredagskafeen er ett av arrangementene som var dårlig besøkt. Truls Siri forteller at de har fått mange nye gjester etter DEBUT-uka:

– Det kom lite folk til Bodegaen under DEBUT-uka på grunn av filmfestivalen, men det har tatt seg kraftig opp i ettertid. Vi delte ut program på PMS-dagen, og fikk dermed reklamert for planene utover våren, sier han.

Finale

Lørdag var det duket for solfest med Abra Kadavra. Et forholdsvis sært band som både trakk og ikke trakk folk. Men arrangørene er fornøyd med oppslutningen.

– Et godt arrangement med levende musikk og studenter i god stemning er alltid bra, sier Eidi Ann Hansen.

Hun takker de av studentene som var aktive som faddere og funksjonærer for øvrig under DEBUT-uka. Næringsdrivende i byen som stilte opp med premier og velvilje takkes også. Helt til slutt vil hun nevne kantine-sjef Asbjørn Storaaker på universitetet:

– Uten ham og hans hjelpere hadde vi sannsynligvis ikke kunnet gitt et så godt tilbud til våre studenter, avslutter hun.

Danske Marianne, tyske Katrin og finske Antti var i samme faddergruppe.

FOTO: INGRID HEDLUND

Abra Kadavra på Solfesten

FOTO: MARTIN TJERSLAND

UT?!!

Vil du til utlandet å studere? Studieavdelinga gir deg alt du trenger for å søke på en rekke universitet i hele Europa.

U Ingrid Hedlund

Hvis du får utvekslingsstipend vil du garantert få ditt livs beste studieopplevelse!

UiTø har flere avtaler i hele Europa; Lund, Bangor, Bologna, Århus, Wien, Kiel, Parma, Cagliari, Pau, Venezia, Stockholm, Brussel er bare noen av de mange stedene du kan dra for å få en rikere studietid. Vi deltar i utdanningsprogrammene Nordplus og Socrates og har et nært samarbeid med Pomoruniversitetet i Arkhangelsk, Russland. Det fins i tillegg en rekke avtaler for studenter, stipendiater og forskere til universitet i hele verden. Mange arbeidsgivere ser dessuten positivt på erfaringer fra utlandet, og de personlige erfaringer du gjør deg ute kan ingen måle i verken kroner eller vekttall.

Lån og stipend

Lånekassa vil sannsynligvis gi bedre betingelser for studier i utlandet enn tidligere. Målet er at du skal slippe å ha større utgifter enn ved studium i Norge. Du skal med andre ord slippe å stå og selge vafler som ISV-studentene. Reglene er under revidering hos Lånekassa. Snart kan det lønne seg å studere i utlandet fordi blant annet reise-

stipendet blir større enn det er for studenter i Tromsø.

Studieavdelinga legger alt til rette for at du skal finne noe som passer for deg blant avtalene, og det aller beste er at du selv tar kontakt med internasjonalt ansvarlig, Studieavdelinga eller instituttet ditt. Administrasjonen har dessverre ikke kapasitet til å nå ut med all informasjon.

Informasjonsmøte

Torsdag 13. februar klokken 14.00 i Lillehiet (rom i 2. etg i Hovedgården ved siden av Studentstyrekontoret) arrangeres et møte for alle som er interessert i å bli utvekslingsstudent. Her får du informasjon og søknadsskjema. Der vil du også blant andre treffe Hilde Bjørnå – ansvarlig for utvekslingsavtalene. Hun understreker verdien av å bruke deler av studietiden i utlandet, både faglig, sosialt og personlig. Hun peker også på at ett år ved et utenlandsk universitet med normal studieprogresjon gir like stor formell uttelling som om det ble tatt her i Tromsø.

Videre horisont

Solbjørg Marjala – internasjonalt ansvarlig i Studentstyret vektlegger at et utenlandsopphold vil få betydning for flere enn deg selv: –Ved å bo i utlan-

det blir man lettere i stand til å forstå andre kulturer og deres egenart. Det vil i neste omgang påvirke holdningen til det flerkulturelle samfunnet i Norge. Man blir langt mer tolerant etter å ha opplevd utlendinger på hjemmebane.

Arkangelsk-avtalen

Etter en avtale fra 1991 utveksles årlig inntil 10 studenter fra UiTø med 10 fra Pomoruniversitetet i Arkhangelsk. Om du vil studere russisk litteratur, sosiale forhold i dagens eller lignende er dette noe for deg. Russland Studieoppholdet varer i opptil 10 måneder pr student. Reiseutgifter dekkes, og Lånekassa støtter opphold som varer over fire uker og er en del av utdanningen fra UiTø.

For detaljer om studier i Nord-Russland; ta kontakt med Studieavdelingen.

Socratesavtaler

Medisin

1 studieplass	Lyon, Frankrike	4 måneder
1 studieplass	Rethymno, Kreta	6 måneder
2 studieplasser	Parma, Italia	6 måneder
2 studieplasser	Cagliari, Italia	6 måneder
2 studieplasser	Amsterdam, Nederland	12 måneder
2 studieplasser	Barcelona, Spania	6 måneder
1 studieplass	Berlin, Tyskland	6 måneder
1 studieplass	Erlangen, Tyskland	6 måneder
1 studieplass	Berlin, Tyskland	6 måneder
2 studieplasser	Graz, Østerrike	10 måneder

IBG

2 studieplasser biologi	Helsinki, Finland	4 måneder
2 studieplasser biologi	Wageningen, Nederland	6+3 måneder
2 studieplasser biologi	Leiden, Nederland	6+3 måneder
1 studieplass realfag	Caen, Frankrike	6 måneder
2 studieplasser geologi	Kiel, Tyskland	6+3 måneder
1 geologi og 1 geografi	Bremen, Tyskland	6+3 måneder
1 studieplass geologi	Munster, Tyskland	6 måneder
2 studieplasser naturvitenskap	Innsbruck, Østerrike	6+3 måneder

IMR

3 studieplasser kjemi	Pau, Frankrike	6 måneder
1 studieplass fysikk	Milano, Italia	10 måneder
1 studieplass elektroing./fysikk	Glasgow, Skottland	5 måneder
1 studieplass fysikk	Kiel, Tyskland	4 måneder
2 studieplasser fysikk	Hamburg/Harburg	8 måneder
1 matte og 1 informatikk	Paderborn, Tyskland	3+3 måneder
1 studieplass naturvitenskap	Wien, Østerrike	12 måneder

ISL

1 skandinavisk/humaniora	Århus, Danmark	9 måneder
1 dokumentasjonsvitenskap	Oulu, Finland	9 måneder
1 studieplass fransk	Caen, Frankrike	10 måneder
3 studieplasser fransk	Pau, Frankrike	5 måneder
1 språk og lingvistikk	Venezia, Italia	6 måneder
1 studieplass språk	Bologna, Italia	10 måneder
1 studieplass lingvistikk	Bangor, Wales	9 måneder
1 språk og lingvistikk	Norwich, England	9 måneder
1 studieplass lingvistikk	Lund, Sverige	9 måneder
1 studieplass lingvistikk	Stockholm, Sverige	12 måneder
2 språk og lingvistikk	Freiburg, Tyskland	9 måneder
1 studieplass tysk	Erlangen, Tyskland	9 måneder
1 språk og lingvistikk	Bonn, Tyskland	9 måneder
2 plasser moderne EU-språk	Hamburg, Tyskland	11 måneder
1 språk og lingvistikk	Karlsruhe, Tyskland	9 måneder
1 språk og lingvistikk	Munster, Tyskland	9 måneder

ISV

3 plasser sosialantropologi	Brüssel, Belgia	10 måneder
1 studieplass historie	Århus, Danmark	5 måneder
3 plasser i sosialantropologi	København, Danmark	6 måneder
1 plass sosialantropologi	Marseille, Frankrike	10 måneder
1 plass sosialantropologi	Paris, Frankrike	10 måneder
1 studieplass historie	Amsterdam, Nederland	10 måneder
1 plass i sosialantropologi	Barcelona, Spania	10 måneder
2 interdisiplinære studier	Manchester, England	5 måneder
2 plasser sosialantropologi	Oxford, England	5 måneder
1 plass sosialantropologi	Belfast, Nord-Irland	10 måneder
1 plass sosialantropologi	Edinburgh, Skottland	6 måneder
1 plass sosialantropologi	Swansea, Storbritannia	5 måneder
1 plass sosialantropologi	Berlin, Tyskland	10 måneder

NFH

1 sosialøkonomi/fiskerifag	Århus, Danmark	6 måneder
1 plass marinbiologi	Athen, Hellas	6 måneder
4 studieplasser realfag	Aberdeen, Skottland	6 måneder
2 studieplasser økonomi	Aberdeen, Skottland	6 måneder
1 fiskeri-/realfag	Uppsala, Sverige	6 måneder

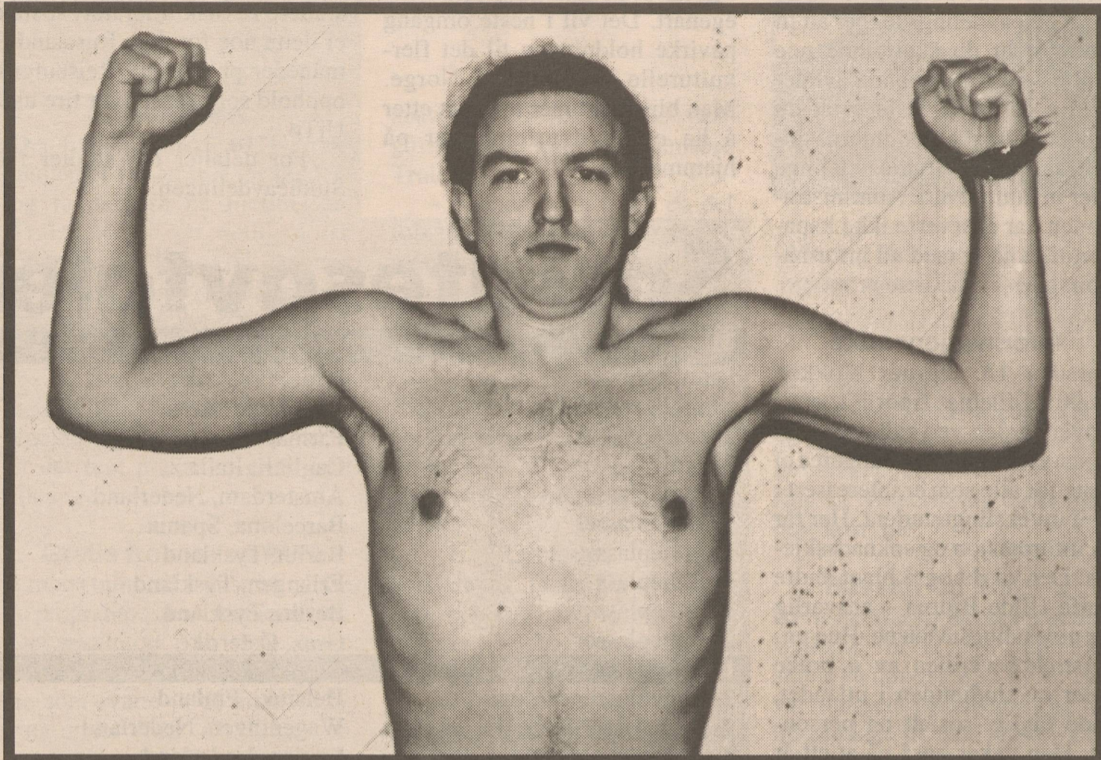

Hilde Bjørnå sender deg langveis med et smil.

FOTO: INGRID HEDLUND

Studentuka i medvind og motvind

Nå er man i gang med planleggingen til årets studentuke, og man har større ambisjoner enn noensinne. Denne gang skal det være den største festivalen i manns minne og den skal bidra til å virkelig sette Tromsø på det nasjonale «kulturelle kartet» og ikke bare «snørekordkartet».

Samfunnet og Kristian Wengen tar et krafttak for UKA-97. FOTO: ANDERS WENGEN

U Anders Wengen

Vi snakker selvfølgelig om årets studentuke. Utopia har tatt ett lite tilbakeblikk for å se hvordan dette kulturelle fenomenet har funnet vei hit til snøhovedstaden fremfor noen.

I 1995 kunne man på Universitetet i Trondheim feire 85-års jubileum for studentuka med pomp og prakt. Da hadde de altså holdt på med denne galskapen i nesten hundre år. Hundre år med ymse kulturelle festligheter og ablegøyer hvor ingrediensene hadde vært alt fra store rockekonsserter til kunstutstillinger og verdensrekordforsøk.

Det er liten tvil om at dette er har vært et populært arrangement, spesielt når man vet at det er sjelden studentuka varer en uke på de største studiestedene i Norge. Vanligvis så varer den i to uker, og det finnes eksempler på at den har vart i en hel måned. Likevel blir arrangementet kalt studentuka, og har for mange blitt den største gulroten ved det å være student.

Sent ute

I Tromsø har studentuka ingen gode tradisjoner. Da de første spede tankene rundt en studentuke i Tromsø blomstret i 1981, hadde de fleste andre studentbyene i Norge lange tradisjoner for slike arrangementer.

Det ble riktignok ingen Uke i Tromsø hverken i 1981 eller 1982, men endelig ble den første studentrevyen framført. Den ble framført i festsalen på Åsgård sykehus og ble ettersigende

de en «sinnsyk» suksess.

Dette ble forløperen til Studentuka og i 1983 var studentuka også en realitet ved Universitetet i Tromsø.

Kommet for å bli

– Uka var kommet for å bli, sier Asgeir Finnseth, sjef for Uka 85.

Det hadde han i følge studentsamfunnets mangelfulle papirer mer eller mindre rett i. Det ble arrangert studentuke annet hvert år framover med større og mindre ambisjoner, og større og mindre ambisjoner. Særlig spennende ble det i 1993.

De' e no det gjeld.

Dette var det betegnende navnet på studentrevyen i 1993. Det var da alle de tidligere suksessene og «dette fikser vi» holdningen skulle rives opp med jorden. I ettertid innså man at uansett hvor store ambisjoner man i utgangspunktet har, så trenger man noen som gidder å holde orden på økonomien.

Det hele begynte med at økonomisjefen gikk, og så forsvant flere og flere av ildsjelene. Hvorfor de gikk er en godt bevart hemmelighet, men til slutt stod Uka-sjefen alene. Alene, med ansvaret for alt som skjedde under Uka, og det var mer enn han greide å gape over. Etter flere fiaskoer; en Di Derre-konsert med 17 betalende og et tyveri hvor det forsvant en del penger, ble det til slutt et underskudd på omtrent 60000 kroner.

Selvsagt eksisterte det ikke penger til å dekke dette underskuddet, men til slutt måtte Samfunnet overta gjelda.

Underskuddsgarantien gikk i vasken på grunn av manglende regnskap, og det hele endte med forliksrett. Først våren 1995 fikk man underskuddet ut av verden, og Uka 95 hadde gått av stabelen.

Studentuka 1995 hadde tatt lærdom av den fullstendige mangel på styring som var før, under og etter uka i 1993, og tok derfor sikte på å gjøre denne uka til en betydeligere mindre uke.

Det var faktisk flere som trodde at studentuka i Tromsø var død for alltid etter den forrige fiaskoen, men det ville ikke Harald Solberg godta. Han fikk med seg noen nye ildsjeler og sammen lagde de noe som de kalte for en nåruke i 1995, med et samlet budsjett på 75.000 kroner. Denne uka ble en suksess som førte til et overskudd på 17.000 kroner.

Selv mindre studentuker krever mye arbeid, og at Olga Marie Mikalsen ble en av de største suksessene sier vel ikke rent så lite om den fantastiske PR-jobben som ble gjort. Revyen dette året ble også en enorm triumf med 2225 solgte billetter. Endelig var man i gang igjen.

Stå på vilje

Årets studentuke ble satt på dagsorden i slutten av oktober.

– Det har blitt utført et omfattende arbeid får å få årets Uke til å bli noe virkelig stort, sier Kristian Wengen, planleggingsministreren for Uka-97. For Årets Uka-regjering sikter virkelig mot himmelen. De har ikke vårt snauere enn at de har tido-

blet 95-budsjettet, og har konstituert en regjering bestående av intet mindre enn ti ministre som alle har hendene fulle av arrangementer.

– Har dere ikke lært noe av UKA-93?

– Joda, klart vi har det. Derfor er vi veldig nøye på å ha en beinhard økonomistyring, og har utnevnt en finansminister som er veldig erfaren. Alle ministrene har i tillegg et ansvar for sitt eget departement, og må sørge for å holde seg innenfor gitte rammer. Vi har kontroll, og det ser ut til at det blir nok en glimrende studentuke her i Tromsø, skryter Kristian videre.

Likevel ser Uka-regjeringen viser farer med et slikt arrangement.

– Det er mye som skal klaffe for at dette skal bli den student-»happeningen» vi ønsker at det skal bli. For det første så krever det at studentene ved høgskolen og universitetet slutter opp om arrangementet og tar i et tak for festivalen. Det er mye som må gjøres, og alle er velkommen. Dessuten er det viktig at næringslivet og kommunen er med på å støtte et slikt arrangement.

Dette er noe som vil bli lagt merke til på andre steder i Norge også, særlig på andre høyere utdanningsinstitusjoner. Derfor vil hele Tromsø tjene på at dette blir bra, konkluderer planleggingsministreren.

Dårlig respons

Responsen fra næringslivet har ikke vært som ønsket.

– Vi hadde håpet på større respons, og det er klart at med mer støtte så kunne Uka blitt

enda større. Men kvaliteten på det som kommer er ikke dårlig selv om det har vært litt labert fra næringslivet. Tvert i mot, det er svært god kvalitet på årets Uke, det kunne bare vært flere arrangementer hvis vi hadde fått mer støtte, sier Kristian.

– Kan du nevne noe av det som vil skje under UKA-97?

– Det begynner med kick off party med Lars Lillo Stenberg torsdag 6. mars, og slutter på lørdag 15. mars med Hedningarna. Innimellom her vil det være flere band, både lokale, nasjonale og internasjonale. Trang fødsel er et annet spennende arrangement som vi har stor tro på. De har nettopp kommet med en singel som gikk rett forbi Postgirobygget på VG-lista. Minus Maja er selvsagt også med, de har jo som kjent nettopp sluppet plate og er vel kanskje «på vei», forklarer han.

Ikke nøl

Kristian Wengen forsikrer oss om at det blir mye bra, og at fiaskoen fra 1993 ikke vil gjenta seg. Vi får et klart inntrykk av at dette bør vi glede oss til, og få nesten lyst til å være med selv nå Wengen nevner fordelene ved å være byråkrat. Gratis eksklusiv T-skjorte, gratis kick-off party med Lars Lillo, gratis mat den dagen du jobber, eksklusive nachspiel hver dag under Uka og en gratis evalueringsfest når alt er over. Det er absolutt verdt å selge billetter en kveld for å få alt dette.

– Og tenk på alle de gode vennene du får, utroper Kristian Wengen.

Byggene reiser seg

I løpet av høsten skal 90 nye boliger for studenter stå klar nedenfor Utsikten borettslag. Dette første byggetrinnet er allerede under bygging. Neste byggetrinn med rundt 80 enheter er fortsatt i prosjekteringsfasen.

U Lise Swensen

– Vi skal overta byggene i september i år, men entreprenøren har gitt beskjed om at ferdigstillelsen kan bli forsinket pga det store snefallet, forteller Vidar Bakken, administrerende direktør i studentsamskipnaden.

– Når vi er ferdig med det-

te byggeprosjektet vil samskipnaden ha nært på 2000 boligenheter. Og da håper vi at vi er ferdig med byggevirkksomheten for en stund.

Planleggingen

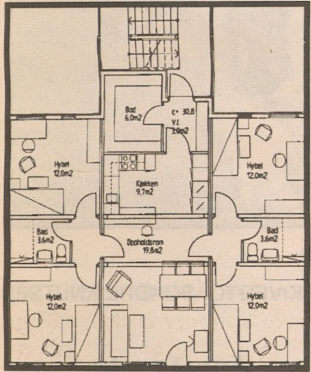
Men når overleveringen endelig skjer, vil 10 to-roms leiligheter og 80 hybler være klar til innflytting. Det vil være fire hybler på et kjøkken og to på hvert bad.

– Denne løsningen er bedre enn den i Ørndalen. Der overtok vi ferdige grunnmurer og tegnet løsningene etter dem. Her har vi vært med i planleggingen helt fra starten av.

Tilskudd

Studentsamskipnaden i Tromsø fikk støtte til bygging av rundt 200 nye studentboliger over statsbudsjettet høsten 1995. Denne støtten dekker bare delvis de faktiske utgiftene.

– Vi får et tilskudd på 160 000 kroner for hver enhet, mens de

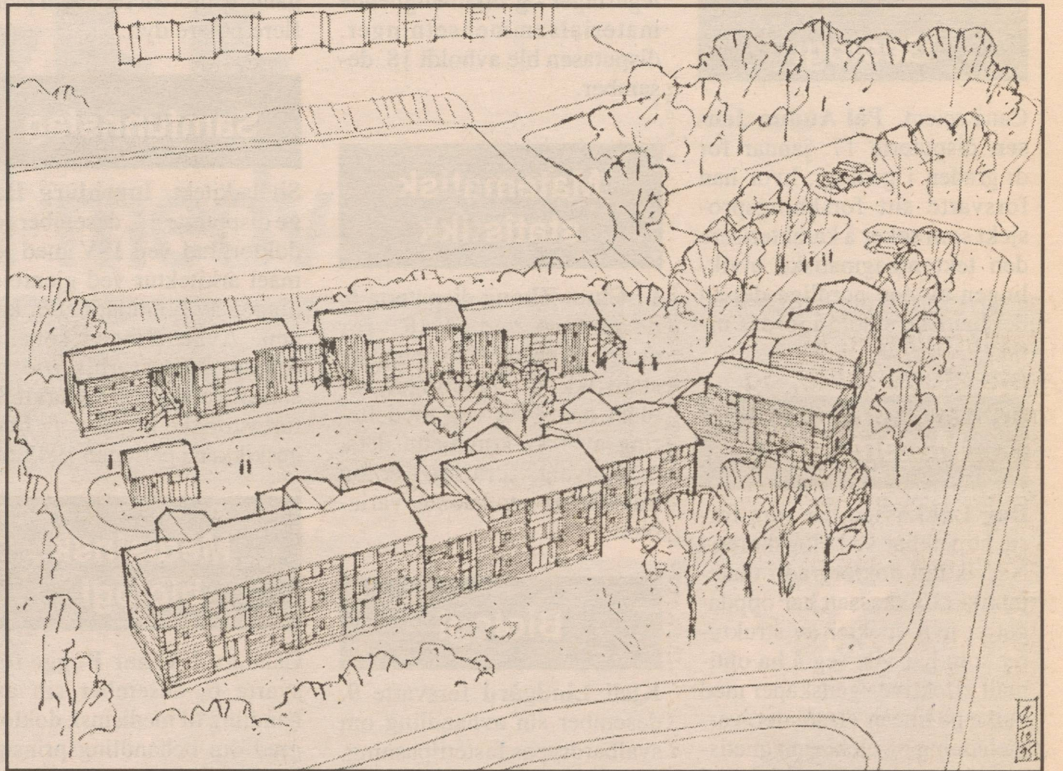
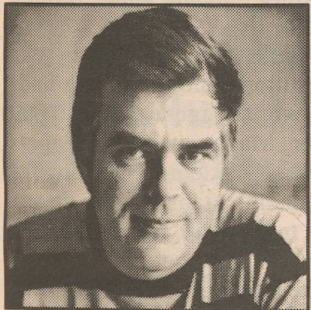

Over: Plantegning over en enhet med fire hybler.

KILDE: SITØ

Under: –Etter dette håper vi å være ferdige med byggeaktiviteten for en stund.

FOTO: ARKIV

Slik vil de nye studentboligene se ut med Utsikten Borettslag i bakgrunnen.

KILDE: SITØ

totale kostnadene er på cirka 275 000 kroner. Resten må lånfinansieres i lånekassen. Vi jobber sentralt med å få justere satsene som Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet arbeider ut fra. De prisene er alt for lave, forteller Bakken.

Ørndalen

Flere studenter har reagert på at det ser tomt ut på mange av hyblene på Storskogåsen og i Ørndalen. Selv om de fleste hyblene er leid ut også her, merker SiTØ en lavere interesse for disse boligprosjektene. I år er det for Ørndalen og på Storskogåsen budsjettert med et belegg

på 94% og 91%. Dette er lavere enn det er budsjettert med for de andre stedene SiTØ leier ut, hvor gjennomsnittet ligger på 97%.

– Vi har hatt problemer fra år til annen. Vi skulle jo gjerne hatt fullt belegg, og prøver å leie ut til selskaper og lignende når vi har mye ledig.

Ubekymret

Bakken frykter ikke vansker med å få leid ut de nye boenhetene, selv om det har vært litt problemer i Ørndalen og på Storskogåsen.

– Det bekymrer vi oss ikke for i det hele tatt, slår han fast.

Bakken forklarer at nå som høyskolestudentene også skal tilknyttes studentsamskipnaden, vil disse kunne søke om å få leie bolig.

Ved studentsamskipnaden i Trondheim får Utopia opplyst man fikk en økning i belegget etter at høyskolestudentene kom inn under samskipnaden der. Det er altså denne effekten Bakken håper skal gjøre seg gjeldene også her.

Klussing i UB-bøker

Universitetsbiblioteket er plaget av at studenter gjør notater og understrekinger i pensumbøker.

– Det er mulig at studenter glemmer at de ikke eier bøkene de låner, sier biblioteksfullmektig Karen Hoff.

U Martin Tjersland

– Men dette er selvsagt ingen unnskyldning. Karen Hoff møter daglig problemet med skrivelier i Helsefagbøker, men understreker at dette gjelder generelt for pensumlitteraturen innenfor alle fagområder. Det er særlig bruk av glorete merkepenner som griser til bøkene.

Sanksjoner

Nå vurderes å innføre kontrollru-

tiner, slik at det kan bli mulig å gå til sanksjoner mot de som bruker offentlig eiendom til private notatbøker.

– I utgangspunktet er gebyret for ødeleggelse eller tap av bok 500 kr, fortsetter Hoff, og hun understreker at de nå vurderer å innføre kontrollrutiner slik at det blir mulig å slå ned på sydebukkene. Gratis biblioteker er en service til alle, men hvis dette tilbudet skal opprettholdes må lånerne ta vare på bøkene.

Brev av Wergeland funnet på UB

Det var en forbløffet Anne Lise Langfeldt, som i forrige uke ringte til Universitetsbiblioteket og kunne fortelle at hun hadde kommet over et originalbrev fra 1840 i en av UBs bøker, forfattet av ingen ringere enn Henrik Wergeland.

U Martin Tjersland

Langfeldt hadde lånt en gammel utgave av Wergelands samlede skrifter. Etter å ha bladd igjennom boka, ble hun plutselig oppmerksom på et brev som lå i mellom to sider.

– Jeg så det var gammelt, men det var først etter en stund det gikk opp for meg at brevet var skrevet av Wergeland selv, sier hun.

Brevet er kjent fra før, og sto faktisk gjengitt på de sidene det lå i mellom. Her var datering imidlertid ikke angitt mer nøyaktig enn årstallet, 1840, mens det i originalen videre stod «26. februar».

Francis Bull

Hvordan brevet har havnet der, er ikke helt sikkert, men man vet sikkert er at boken er én av en hel samling som har tilhørt litteraturforsker Francis Bull.

– Sannsynligvis har brevet tilhørt Francis Bull, sier fungerende overbibliotekar Sigmund Nesset. Han ser ikke bort fra at det kan ligge flere originaldokumenter mellom sidene i Francis Bulls boksamling.

– Derfor skal vi gå igjennom resten av boksamlingen, selv om det kan ta en del tid. Det dreier seg nemlig om flere tusen bøker.

Doktorgrader

Geologi

Cand.scient. **Pål Audun Jensen** disputerte 17. januar for dr. graden i geologi, hvor han forsvarte sitt forskningsprosjekt som søker å karakterisere den tektonmagmatiske utviklingen av den nordlige del av det baltiske skjold i jordas urtid.

Matematikk

Dag Lukkassen har som første stipendiat ved Høgskolen i Narvik tatt doktorgrad i matematikk. Lukkassen har oppdaget et nytt spekter av strukturer som har vist seg å ha optimalt effektive egenskaper med tanke på lineær elastisitet, varmeledning og elektromagnetisme. Anvendelsesområdet er i hovedsak komposittmaterialer,

legeringer og bikubelignende materialsammensetninger. disputasen ble avholdt 18. desember.

Matematisk statistikk

Li Chun Zhang disputerte 6. desember ved IMR for dr.scient. graden i matematisk statistikk. Avhandlingen tar blant annet for seg modellering av ikke-komplette data, modellvalg, forutsigelser og imputering av latente variabler.

Biologi

Kjell Lindgård forsvarte 9. desember sin avhandling om svalbardrypas fastetilpasning, dvs. hvordan den justerer stoffskifte etter næringstil-

gang, et utbredt fenomen blant flere polare dyr.

Samfunnsfag

Sivilarkitekt **Ingebjørg Hage** disputerte 14. desember for doktorgrad ved ISV med temaet arkitektur ved gjenreisningen av Finnmark etter krigen. Avhandlingen søker å forene arkitekturhistorie og sosialhistorie ved sin arkitekturhistoriske analyse av byggeskikken i perioden 1945-60.

Medisinsk biologi

Cand.med. **Einar Bugge** forsvarte 6. desember sin avhandling til medisinsk doktorgrad om behandlingsprinsipper for å begrense utviklingen av hjerteinfarkt.

Forskningspris i psykologi

Seksjon for psykologi ved Universitetet i Tromsø har delt ut sin nyopprettede forskningspris for fremragende forskning til professor **Karl Halvor Teigen**, professor **Eva Skoe** og førsteamanuensis **Monica Martinussen**. Bakgrunnen er publiserte artikler i internasjonalt anerkjente fagtidsskrifter.

Samfunnsenat

Studentsamfunnet i Tromsø har avholdt sitt andre senat tirsdag 21. januar. Der ble det blant annet bestemt å lyse ut stillingen som organisasjonssekretær etter at tidligere organisasjonssekretær Tor Ståle Hansen fikk ny jobb.

TSI-SKJÆRVØY 25-5 (13-1)

3. divisjon kvinner Stakkevollhallen

Mål TSI:

Monica Gerhardsen 5, Astrid Solberg 4, Yvonne Sørensen 4, Elisabeth Møllevik 4, Lise Myrland 2, Lill-Gøril Skogvik 2, Hanne Nyberg 2, Cecilie Koelstrøm 1 og Siri Wernberg 1.

Utvisninger: TSI 2x2 minutter, Skjærvøy 5x2 minutter

Dommere: Christian Monsen og Fredrik Strøm

Tilskuere: 50

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT.**

Kontoret er i kjelleretagen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (inngang på ytersiden av bygget).

Trefftid 10-14 hver dag. Klokkene 13-14 har kontorene åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av **HELSEFONDET**, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fåes hos Studentenes Sosialtjeneste.

Psykolog: Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon, Jill-I. Larsen Tlf: 77 64 53 23

Tabeller

TSI-SKJÆRVØY 25-5. Det ble en langtrukket gjesp av en handballkamp i Stakkevollhallen lørdag ettermiddag, da hjemmelaget fosset over et særdeles svakt skjærvøylag.

TSI håndball fortsetter seiersrekken.

ARKIVFOTO: SONDRÉ KNUTSEN

U Sondre Knutsen

Bortelaget kom til Tromsø med et tap i kofferten, og verre skulle det bli. Astrid M. Solberg åpnet showet for vertslaget med å score kampens første mål bare sekunder etter kampstart. Og mer skulle ikke til for at hjemmelaget tok fullstendig føringen over kampen.

Vi fikk se glitrende handball i perioder, samt godt keeperspill av Karianne Nerdgaard. Men det var mest på grunn av at motstanden var svært dårlig.

Likevel er det enda mye å rette på, det svingte for mye, spesielt angrepsspillet var for dårlig. Men jevnt over jobbet jentene svært så effektivt.

En kamp om gangen

Karl-Birger Strann, som er inne i sin fjerde sesong som trener, har ingen planer om opprykk enda.

- Vi tar en kamp av gangen, så får vi se hvor vi står når tabellen er oppgjort, sier treneren.

Han mener imidlertid at det bor mye handball i jentene. Det fikk vi til tider se, spesielt i første omgang, da jentene visste seg fra sin beste side.

Kampens toppscorer, med fem mål, var Monica Gerhardsen. Hun var et konstant uromoment i bortelagets forsvar. Etter første omgang var stillingen 13-1 i hjemmelagets favør.

Åpnet svakt

I andre omgang åpnet vertene svakt, det virket som konsentrasjonen var borte. Etter seks minutter i andre omgang hadde hver av lagene scoret to mål hver. Mange av hjemmelagets spillere fikk dårlig uttelling for de mange sjansene, for de var det mange av.

Men sett under et gjennomførte de kampen i stor stil. Det er grunn til å tro at Skjærvøy med sine fire 16-årsspillere er divisjonens svakeste lag. Men så langt står TSI med tre seire av tre mulige.

Etter seier mot Landsås 26-13 for to uker siden og seier mot Skjærvøy sist lørdag, ligger jentene suverent på toppen av tabellen.

I neste kamp, borte mot Narvik, får de nok mer motstand. Narvik har nemlig heller ikke tapt i serien ennå.

Mange om plassen

Det fins vel knapt et lag i Norge der konkurransen om plassene er større enn i TSI. Det var opp mot 50 jenter på trening i begynnelsen av sesongen, nå er det mellom 20 og 25.

Ifølge trener Strann skulle det ha vært meldt på to lag. Men siden lagene må meldes på sesongen før, og det er vanskelig å forutsi hvor stor interessen kommer til å bli en sesong i forkjøpet, ender man opp med et overskudd slik det er nå.

Ballett

seiler i medvind

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

TSI består ikke bare av handball og volleyball, det fins en drøss av andre undergrupper. En av de såkalte undergruppene som kanskje får litt lite oppmerksomhet er ballett. Utopia tenkte å gjøre noe med den saken, derfor tok vi turen innom bomberommet på NFH en onsdag ettermiddag.

U Sondre Knutsen

På bomberommet ble vi tatt godt imot av instruktør Kristine Orestad Sørgaard, som hadde mye positivt å si om ballett.

– Ballett er i framgang her på universitetet for tiden. Før jul var vi vel cirka 25 utøvere, målet er helt klart å rekruttere nye medlemmer. Et av problemene de har slitt lenge med er å finne et egnet treningslokalet. Før har deres lokalene vært i minste laget, dette har helt klart bedret seg nå som vi har fått treningstider på NFH, sier Sørgaard. Det så ut for oss i Utopia at de 14 nybegynnere, som var på deres første trening, stor-

koste seg med ulike øvelser innenfor ballettens sjanger.

Ønsker gutter

Sørgaard oppfordrer også personer som aldri har prøvet ballett før til å begynne. Spesielt hadde det vært morsomt hvis det hadde vært gutter som hadde begynt. Dans har bestandig vært noe naturlig, så hvorfor skal ikke gutter praktisere ballett også, spør hun seg.

– Det er bare en myte at ballett er bare noe de flinke gjør. Det har alltid vært naturlig for mennesker å bevege seg sier Sørgaard.

– Det som har vært problemet for mennesker som har hatt lyst til å prøve ballett er at mange ser på ballett som

noe som kun profesjonelle praktiserer. Derfor har ballett virket fremmed for mange, fortsetter hun.

Godt miljø

-- Jeg kan nå slå fast at ambisjonsnivået ikke blir lagt for høyt, det mer en kombinasjon mellom å komme i bedre fysisk form og samtidig bli bedre kjent med hvordan kroppen din virker i forhold til ulike øvelser, slår Sørgaard fast.

– Jeg ser ballett i skjæringspunktet mellom kunst og idrett, en kan vel si at vi kombinerer begge aspektene.

– Jeg vil gjerne fremheve, for eventuelle interesserte dansere, at det sosiale miljøet er svært godt, og det skal bli enda bedre. Det fine er at

det er utøvere som representerer alle instituttene på universitetet.

lover opptredener

Sørgaard kan love at vi får se mer til henne og de andre ballett utøverne i tiden som kommer.

Blant annet i studentrevyen og uka 97 kommer de til å markere seg. Ballett er noe som egner seg svært godt til å bli vist fram for et publikum.

– Så til alle som har lyst til å danse ballett: Stikk innom bomberommet på NFH en onsdag mellom klokken 1500 og 1600, oppfordrer Sørgaard.

-Har du noengang fått et lærerikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokforhandlere.

Bøker til Universitetet finnes i vår fagavdeling i 2.etasje.

Du kan også låne bøker hos Libris bibliotek.

Vi er online med norske forlag.

Vi har alle pensumbøkene til helsefaghøgskolen og de andre høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40

Telefaxnr.: 77 68 53 01

E-post: centrum@icenet.no WWW: <http://salgsnett.no/centrumlibris>

**PIZZA
HUSET**

Skippergt. 44 • 9008 Tromsø • Tlf 77 68 44 10 • Fax 77 61 07 95

Pizza for kresne!

Åpningstider:

Ma, ti og on 11.00 - 23.30.

To og fr 11.00 - 24.00.

Lø og sø 12.00 - 24.00.

Tromsøs eget pizzahus kan tilby:

- Ny-y-y-delig pizza!
- Uformell og koselig atmosfære.
- Hyggelig betjening og hyggelige priser.
- Vi innrømmer 10% rabatt på pizza mot fremvisning av gyldig studentkort.
- Vi gir 12% rabatt til TSI-medlemmer.

Prøv også vår avd. nord på øya:

UTSIKTEN
PIZZERIA & CAFE

STAKEVOLLAN FORRETNINGSSENTER
9018 Tromsø • Tlf. 77 67 67 66 - Fax 77 67 67 65

*Bringing
av pizza*

Tlf. 77 68 44 10

Hamna, Kroken og Kvaløysletta: kr. 50,-
Tromsøya (ekskl. Hamna) og
Tromsdalen: kr. 40,-

NYTT STUDIOALBUM UTE NÅ!

blur

VÆR RASK - T-SKJORTE & POSTER TIL DE 25 FØRSTE KUNDENE.

I SALG HOS TOND FOTO, STORGT. 66 & HOT SPOT PLATEBAR, VEITASENTERET.

Tondfoto

HOT SPOT
PLATEBAR

Studieavdelinga arrangerer

INFO

OM

UTENLANDS- STUDIER

Se artikkel i denne utgaven av Utopia
TORS DAG 13. FEBRUAR
 kl. 14⁰⁰ LILLEHIET
 (i 2. etasje i Hovedgården)

**ALLE STUDENTER
 OPPFORDRES TIL Å
 KOMME!**

DU HAR HELT VANVITTIGE FORDELER VED Å VÆRE BORGER I STUDENTSAMFUNNET

Mens vi venter på vårt studenthus...
 samarbeider vi med:
 SuSirkus og Amtmandens Datter
 som gir oss borgere fantastiske fordeler som
 bare må benyttes.....

FRI ENTRE

Før 24 på SubSirkus fredager & lørdager.

RABATT PÅ BILLETTER

På alle konserter på SubSirkus.

13.2 John Scofield 180/140

20.2 Rave Party 40/0

26.2 Motorpsycho 150/110

DEILIG SØNDAGSMIDDAG

På Amtmandens Datter,
 Avslag på (søn)dagens middag.

SAMFUNNETS SUBSIDERTE TORS DAGER!!!

Dette er de kveldene som en Borger ikke bør
 eller tør gå glipp av. 20.2 tar det helt av med
 Rave party. Stedet er selvfølgelig SubSirkus.

Den 12.2 1997

slippes Studentersamfunnets eksklusive

BORGERPASS

Fra i dag av er vi det eneste studentersamfunn
 i verden som utsteder eget pass.

Rettigheter:

Med passet følger alle de
 goder som borgere kan
 benytte seg av, fra i dag
 er VISUM kun en midler-
 tidig oppholds tillattelse.
 Med passet får du premi-
 ert aktivitet!

Passet utstedes
 på Samfunns-
 kontoret, hoved-
 gården.
 Allt du trenger er
 et passbilde og
 20 kr i
 ekspedisjons-
 gebyr.

Skal du skrive hovedoppgave?

*I såfall bør du skaffe deg
 denne boken!*

Hovedoppgaven Hvordan begynne - og fullføre er en praktisk håndbok for
 studenter som jobber med hovedoppgaven. Boken gir en konkret innføring i
 arbeidet med oppgavens ulike deler og den tar for seg både sosiale og personlige
 sider ved skrive-prosessen. Teksten er illustrert med eksempler fra hovedoppgaver
 i ulike fag.

“Jeg synes det har blitt en
 nyttig bok med mange
 gode råd.”

*Prof.dr.philos. Bjørn Hvinden. NTNU
 Inst.for sosiologi og statsvitenskap.*

Boken er skrevet av Inger Furseth og
 Euris Larry Everett

BOKEN KAN KJØPES I BOKHANDELEN

 Tano-Aschehoug

Tid for

svulstig romant

Bak snøstorm og slaps er sola tilbake og setter fart på hormonene. Selveste St. Valentine's Day (den romantiske ekvivalenten for 14. februar) ligger og glitrer rundt svingen, og Våren er i vente. Har du frustrert gått rundt og lett etter den rette dagen for å si de rette ordene til den rette personen i den rette stemningen og de rette klærne, er hjelpen her.

Jens Pikenes gir rause blikk til publikum.

ALLE FOTO: SIRI VAGGEN OLSEN

U Elin Førsumd

Rene skotupper er et must for den forførende mann, mener lekegutta.

Penthouse Playboys' romantiske levereregler

Om tiltrekning: «Klesmessig forsøker vi å være rause nedenfor knærne og aerodynamiske ovenfor, hvilket også kan oppfattes meget generøst.»

Romantiske tendenser: «Gjennom vår scenekunst utstråler vi sårt tiltrengt inderlighet, kjærlighet og varme. Man kan si at vi gir og gir og samtidig får og får.»

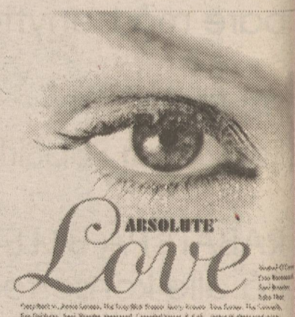

Kjærlighetens bakrus: «Ikke glem at kjærlighet også gjør vondt, det gjelder å tørre å stirre smerten inn i hvitøye og tenke I Will Survive, liksom.»

Forførende tips: «Hvis man legger alle kluter til for å være vakker, hengiven, varm og generøs, finnes det ikke grenser for hva man kan oppnå.»

*St. Valentine's Day
Opprinnelig minnedag
for den kristne martyren
Interamna i Anagnino
døden i år 269. Feires
med gaver og anonyme*

Du har innøvd en generøs
varm personlighet, funnet klærne, rosene og hjertesjokolade samt tent stearinlys i overflod. Din foreløpig utkårede er vei og alt ser rosa ut. Bare ting mangler; den rette stemningsmusikken. Skulle du formodning være en elendig renadesanger og Penthouse Playboys cd'en være utlånt, kan farmor, kan redningen være Absolute Love fra EVA Records. Hvis ikke klisjete musikk sikk fra henrivende artister som Take That, Eroz Ramazotti Meatloaf får snøret i bånd, du simpelthen plystre selv.

**En flørt i post
moderne rokkokko**

**Eksponeer dine svulstige
muligheter med blonder,
plysj og tettsittende
former.**

Valentino: Spensig kledd i
mønstret bukse med sleng kr.
299,- svart blondebluse kr.
395,- og turkis plysj - jakke
790,- (alt fra Feil Farge). Sko-
ene er private.

Amourette: Forferdelig forfø-
rende i lilla - svart bluse kr.
395,- og stripe kjole kr. 1295,-
fra Feil Farge. Roseklype fra
H&M, lepestift fra Aesthetic
kr.39,- farmors lommeørkle,
privat bh og sko.

En aftensflirt på trappen.

TAKK TIL FEIL FARGE FOR
UTLÅN AV KLÆR OG LOKALE.

Amourette legger siste hånd på mesterver-
ket før hennes Valentino kommer.

Slik skal en Valentino gå ned på kne for sin Amourette.

SULTEN PÅ MER?

Forrett: ELAN TC45

Elan TC45 er en ski for de litt moderate kjørerne som tenker allround egenskaper framfor de helt store superlativene. Denne skien gir vanvittig mye for pengene. (På Ski nr. 6 - 1996)

Hovedrett 1: SCARPA Terminator-1

Scarpa T1 - telemarksportens "Mother of invention". Årets T-1 skall er sort, og er litt mykere i bøyesonen samt høyere og stivere i mansjetten. Scarpa T-1 passer all kjøring, alt fra toppturer til konkurransekjøring.

Hovedrett 2: SCARPA Terminator-3

Scarpa Terminator-3, også kalt "poteten", er støvelen som rett og slett kan brukes til alt. Passer perfekt til turer som f.eks. til "Ti-i'n" "Holender'n" eller "Jækki".

Dessert 1: Voilé RELEASE KIT, 3-pin eller kabel

Volé utløser har vært på markedet siden slutten av 80-tallet. Dagens versjon er ikke forandret annet enn kosmetisk siden de tidligste modellene.

Dessert 2: Rottefella RIVA III m/Teleplate

Rottefella har produsert bindinger siden - ja før krigen! og dette kan de. RIVA III er en forbedret versjon av RIVA II. Forskjellen ligger i wirefestet og justeringen av bindingen. RIVA er utvilsomt det aller sikreste som eksisterer på markedet.

Vel bekomme!

Elan TC-45, Scarpa T1 og Voilé Release kit	kr. 6298,-
Elan TC-45, Scarpa T1 og Riva III m/Teleplate	kr. 5998,-
Elan TC-45, Scarpa T3 og Voilé Release kit	kr. 5298,-
Elan TC-45, Scarpa T3 og Riva III m/Teleplate	kr. 4998,-

SKANDINAVISK

H Ø Y F J E L L S U T S T Y R

Strandgata 24, 9008 TROMSØ, Tlf.: 77 65 51 10

Kom i form med:

studio7

- Trening
- Aerobic
- Sol

Tilbud

Vekttrening, 5 mnd. 800,-
Vekter og fri sol, 5 mnd. 1500,-

Søndre Tollbugt. 7 - Tlf. 77688288

Treffstedet

Åpningstider:

Mand-torsd	10-24
Fred-lørd	10-02
Søndag	13-24

Telefon 77 61 97 70

VELKOMMEN TIL

BOWLING & SQUASH

PÅ STAKKEVOLLVEIEN 49/51

Squash:	Kun kr. 30 per ½ time per bane før 16 alle hverdager. Kr. 40 per ½ time 16-18 og 22-24 alle hverdager og hele lørdag og søndag
OBS:	Nå også innendørs go-kartbane. Inngang gjennom Bowlinghall

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

Biljard - flipper - air-hockey

STUDENTRABATT I TROMSØ

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenterrabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift.

For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene som er angitt i denne oversikten innrømmes i perioden 15.8.95. til 15.8.96. Merk deg at rabattene som regel kun gjelder varer til ordinær pris.

Bladet Tromsø 30% rabatt på abonnement mot kontant betaling og visning av studentbevis. Telefon: 77 65 66 00	(Ikke vanlig kantine)	Adr. Skippergt. 6 tlf. 77 68 17 87	15% på varer til ordinær pris. Adr. Vestregt. 18 tlf. 77 65 51 11	og Sjøgt. 13
Kvellos Barnemagasin 10% på varer til ordinær pris Adr. Fr. Langesgt. 18 tlf: 77 68 53 29	Nordix Data A/S 4% rabatt på Hyundai datautstyr. Adr. Stakkevollveien 27 tlf: 77610106	Britts Boutique 15% på varer til ordinær pris Adr. Storgt.89 tlf. 77 68 41 00	Brillehuset A/S 10% ved kjøp av nye komplettebriller, kontaktlinser og solbriller. 20% på linsepleiemidler. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68	Intersport Tromsø A/S 10% på varer til ordinær pris. Adresse POLARSENTERET
Babykos 10% på varer til ordinær pris. Og spes. pakkeløsn. for studenter. barneutstyr, vogner, senger og bilsikring. Adresse: Håpet (Vis-a-vis OBS og Normotor) tlf. 77 67 22 44	J.M.Hansen 10% på butikkvarer untatt tilbudsvarer og hvitevarer der gir vi 5%. Leie: Bindingstid 10 mnd. 10% rabatt på leiepris. 1mnd gratis ved tilleggsleie. Adr. Storgt 56 tlf: 77 66 55 00	Hotel Nord 20% på overnatting enkeltrom 296.-/dobbelrom 384.- Adr. Parkgt. 4 tlf. 77 68 31 59	Vigdis parfymeri og hudpleie 10% på varer til ordinær pris. (ikke hudpleie) Adr: Storgt. 58 tlf. 77 68 67 83	Poulsen Interiørtekstil 10% på varer til ordinær pris. Adr. Veitasenteret tlf. 77 68 04 33
Bilbørsen 15% rabatt på leie av personbil, varebil, minibuss tlf: 77 66 66 11	Chr. Hansen A/S Fotoforretning 10% rabatt på film, kamera etc. 15% på fremkalling og kopiering, 10% på forstørrelser o.l. Adr. Fredrik Langesgt. 22 tlf. 77 68 56 56	Austad 10% på varer til ordinær pris. Adr. Sjøgt. 13 tlf. 77 68 45 51	Pizzeria Giovanni 20% rabatt på pizza og retter fra menyen. 10% rabatt ved utkjøring mandag til torsdag. Adr. Storgt. 132 tlf. 77 61 11 22	Studio 7 15% på trening, sol og aerobics Adr. Søndre Tollbugt. 7 tlf. 77 68 82 88
Neumann Bygg A/S Fra 5 til 25% rabatt. Stakkevollveien 15. tlf. 77 65 72 33	Chr. Hansen A/S Ekspressbilder Samme rabatt som overnevnte. Adr. Veitasenteret tlf. 77 65 87 20	Supergirl A/S 15% på varer til ordinær pris. Adr. Kirkegt. 10 tlf. 77 68 32 11	Jensens Skotøimagasin Eurosko. 20% på tilbehør, 10% på sko til ordinær pris. Adr. Storgt. 79 tlf. 77 68 15 63	Urmester N. Andersen 10% på varer til ordinær pris. Adr. Stortorgt 3 (vis-a-vis Domus) tlf. 77 68 26 25
Domuskafeen 45,- kroner for dagens middag, kr 5,- for kaffe/te minus 5,- kroner på stor og liten langang.	Gjensidige Studentforsikring. Adresse: Storgt. 92 tlf. 77 62 34 00	Prelaten Studentpris på mat og drikke: -50.- kroner for dagens rett, 5.- kroner for kaffe m.m. Utlån av møte/selskapslokale, ring for bestilling. Adr. Sjøgt 12 tlf. 7768 20 85	Skinmester'n 15% på varer til ordinær pris. Stort utvalg i skinnklær. Adr. Veitasenteret tlf. 77 61 25 01	Nye vinleggeren A/S Alt av tilbehør for legging av øl og vin. 15% på varer til ordinær pris. Adr. Strandgt. 34 tlf. 77656870
	Heklekroken A/S 10% på garn til ordinær pris	Platebaren A/S 15% på VG-lista, 10% på øvrige varer til ordinærpris med bonuskort. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 65 53 56	Sportshuset A/S 10% på varer til ordinær pris. Adr. Storgt. 92 tlf. 77 68 36 68	ANSVARLIG FOR AKSJON STUDENTRABATT I TROMSØ er Tromsøstudentenes idrettslag (TSI) kontoradresse: Universitetet i Tromsø Hovedgården Tlf. 77 64 45 79
		Alberts Musikk A/S		

k
u
l
t
u
r

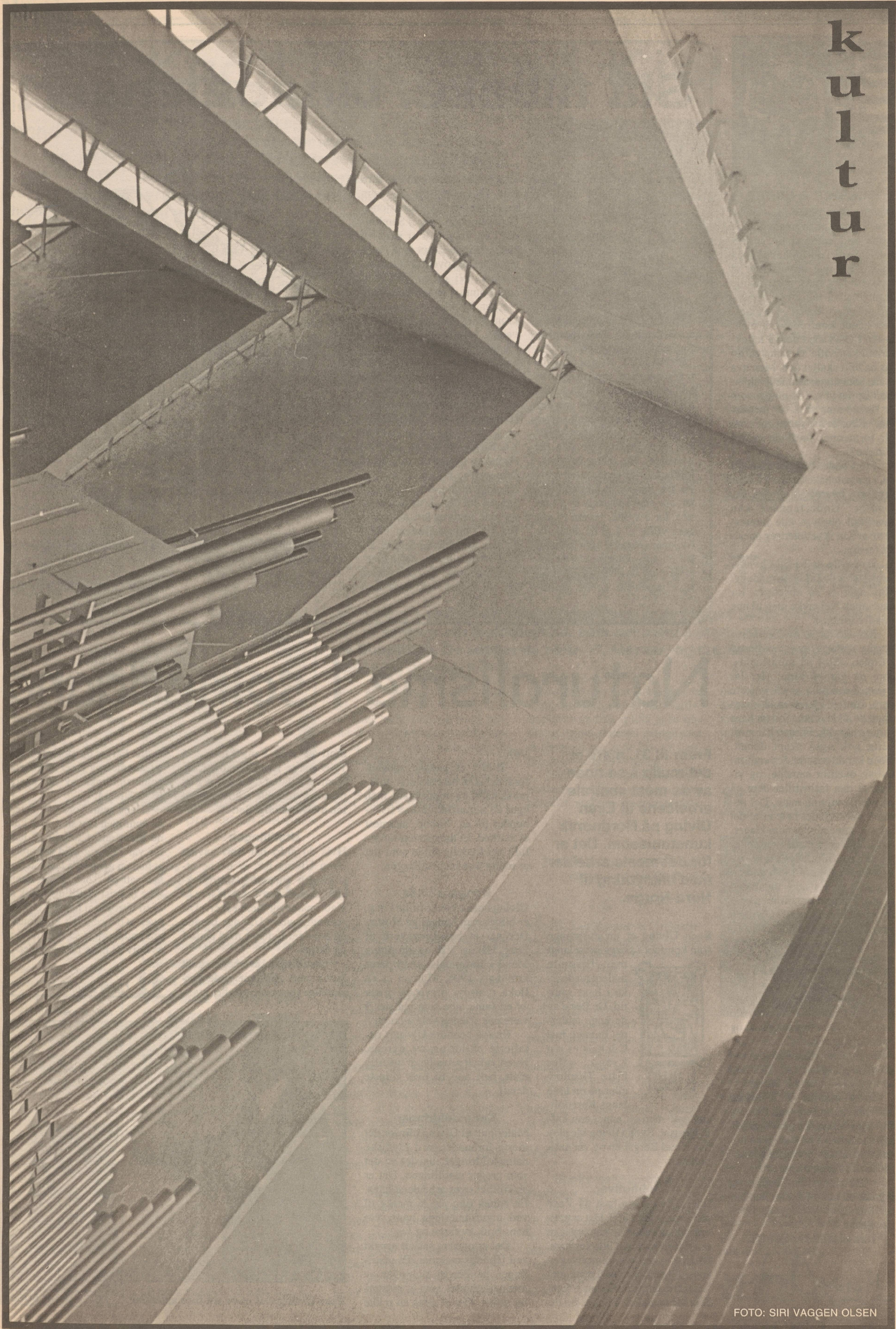

FOTO: SIRI VAGGEN OLSEN

KULTUR
KOMMENTAR

Kunsten å banne

Det er nesten blitt en klisje å si at vi nordfra er så hyggelige og lette å bli kjent med, men er det kanskje noe i det? Vi er så åpen og var for nye impulser at vi bare flirerer hvis noen skulle komme til å kalle oss for eksempel «hestpeis». Hvis vi derimot hadde konfronteret et menneske i Oslo med denne karakteristikk ville vi sannsynligvis ha blitt skallet ned. Men hva er det som utgjør denne forskjellen? Er det vi nordlener som er for dumme til å bli fornærmet? Eller er det søringene som bli fornærmet fordi de er for dumme?

Stort bedre blir det ikke når de, i sin patetiske trang til å konkretisere hverdagen, kaller oss *frodige*. Undertegnede kan ihvertfall opplyse alle interesserte at han ikke føler seg spesielt frodig.

Hva ville de ha sagt hvis vi begynte å kategorisere dem? «Søringer er så koselige» for eksempel. Nei takke meg til noe mindre anemisk.

Korrekt bruk av det nordnorske språket får vi imidlertid i filmen «Stol på ministeren», som nå går på kino. Her lar Bjørn Sundquist såvel tyskere som finner gjennomgå, bare dumt de sikkert ikke forstår hans saftige uttrykk. Filmen har merkelig nok også skapt debatt. Noen karakteriserer den som rasistisk ovenfor samene, og videre at den fremstiller dem på en lite flaterende måte. Det paradoksale ved det hele er at det ikke er samene selv som klater. Selvfølgelig framstilles innbyggerne i den lille bygda ikke akkurat som Mensa-medlemmer, men det er vel ikke meningen heller. Poenget er at filmen nesten kunne vært lagt til et hvilken som helst miljø, enda til en liten bydel i Oslo. At det denne gangen var samene som ble en tanke uthengt er vel nesten å regne som tilfeldig.

Vi burde heller ha såpass med selvironi at vi ler av Oslo folk som i Oslo-aviser går ut og påkaller seg myndighet til å forsvare samene. Akkurat som om de noen gang har engasjert seg så mye i oss nord for Dovre.

Hvor dumme de koselige sørlendingene kan være fikk jeg foresten bevist her om dagen da jeg snakket med en selger i hovedstaden Han presterte å komme med følgende spørsmål:

– Du ringer fra Tromsø ja, jeg har en tante i Bodø, hun heter Johansen, kanskje du kjenner henne?

Han fikk ikke solgt mye.

Hoegne Clough

Slå tilbake, bingogjenger!

Bingo har til stor begredelse for mange vært betraktet som et syndens spill, på linje med hasard og kortspill. Denne myteomspunnede fritidsaktivitet har likevel trosset stormen og bevist at diskotek og dansemoro er for massene - Bingo er ALTERNATIVT. Hva er nå dette fenomenet som trekker og drar helt normale nordmenn ut fra sin lune bopel, og forvandler dem til hurragutter som finner på sprell og pek dagen lang? Det skal jeg fortelle deg du uvitende! En rekke misjonskirker mottar gudesendte midler fra disse sammenkomstene, noe som i seg selv er grunn nok for å spille. Hvem er vel ikke villig til å gi en daler for å sponse vekkelse eller forbønn for en pinsekamerat?! Det sosiale plan er i tillegg fabelaktig. Unge som gamle samles

over kaffekoppen og løvtynne vanlige-vaffelkak (som er verd usle 15 kr. pr. stk. selv om ingrediensene etter tradisjonen er poseemel og vann!) Samholdet i en bingohall er stort og sterkt. Vinduene ut mot gaten signaliserer ovenfor utenforstående: Vi er en GRUPPE som kommer sammen i lystig lag for å spille om mynt og kron. Vi er ikke alene, vi HAR venner som liker oss. Det står respekt av bingo! Det nasjonalkulturelle elementet er selvsagt også til stede: gamle, nesten glemte, norske, fine navn går ei i glemmeboken hos disse stasmen og kvinner. De sier: Vi bør være stolte av Olga 87, Birger 43 og til og med (kanskje) Amadeus 30. Ja, gi dem gjerne nytt liv ved å gi navnene til nyfødte. Onde tunger vil ha det til at det er et hersens strev og kav å komme seg inn i bingo-klikken. Dette er som alle forstår kun et utslag av misunnelse og løgnaktighet. Til usle bingo-kritikere sier vi: slå tonen an med noen

nye tall, fiffige navn, eller demonstrer noen hysj-varianter du har øvd inn en dag i forveien, så ser du at dette er godtfolk. Bingo-generasjonen er i

nye tall, fiffige navn, eller demonstrer noen hysj-varianter du har øvd inn en dag i forveien, så ser du at dette er godtfolk. Bingo-generasjonen er i

ferd med å slå tilbake, så skygg banen, bingo-avviker!

Av Camille Glanfield

Naturalisme i solnedgang

Fram til 31. mars er det mulig å se noen av de mest sentrale arbeidene til Even Ulving på Nordnorsk kunstmuseum. Det er for det meste arbeider med tilknytning til Nord-Norge.

Even Ulving er en av mange som kommer i skyggen av langt mer berømte malere med virke i hans samtid. De fleste av de unge malerne havnet hos Christian Krogh eller Fritz Thaulow eller på en kafé langs Karl Johans gate med alt annet enn kaffe i kruset. Even Ulving ble elev hos Knud Bergslien og var anti-bohem.

Solmotiver

Even Ulving ble født på Vega på Helgeland i 1863. Det er nettopp den nordnorske naturen som er en inspirasjonskilde for ham. På 1890-tallet ble solmotiver en spesialitet. Det mest kjente maleriet fra denne perioden er kanskje Midnattssol, Tilrum, fra ca.

1900.

Bildet er ganske spesielt fordi det ikke bare skildrer nordnorsk natur og midnattssol, men også en sammenkomst av fiskebønder på en holme, nærmest et marked. Et meget stemningsfullt og fredelig bilde som det er mulig å se på utstillingen.

Kongens bilde

Ulvings mest kjente bilde i dag, er bildet som henger på Slottet. Det var et bestillingsverk til kong Håkon VII og dronning Maud i forbindelse med deres kroning i 1906. Motivet er en flokk reinsdyr drevet på sjøen av en same, noe som må sies å være noe spesielt valg av motiv.

En må beundre Ulvings detaljerte skildring av dyrene. Hvert enkelt reinsdyr er utførlig malt, helt ned til hver minste detalj.

Naturskildringer

Maleriene til Ulving blir for det meste forbundet med idylliske naturskildringer, og det er det som preger utstillingen. Det er en stillhet over arbeidene hans. En annen ting jeg la merke til ved naturmaleriene hans, var hans bruk av farge og lys.

Det er også et sosialt aspekt ved Ulvings malerier. På utstillingen henger to tegninger av menneskehodet som er mesterlig utført. Det er også en rekke

motiver med hans familie. I 1909 malte Even Ulving Knut Hamsuns datter Victoria ved et piano. Bildet ble i 1977 kjøpt inn av Nasjonalgalleriet.

Utstillingen

Hvis du aldri har hørt navnet Even Ulving før, er denne utstillingen en perfekt introduksjon. Den passer for folk som er glad i natur og mennesker. Utstillingen viser Ulvings bredde og hans ferdigheter med pensel og farger.

Utstillingen er meget godt komponert. Bildene i de forskjellige rommene utfyller hver-

andre. Farger og motiver er flettet sammen og gir et meget godt helhetsinntrykk av kunstneren Even Ulving.

Hans sønn Tore var tilstede da åpningen fant sted. Han kunne blant annet fortelle at hans far var så ivrig med sitt arbeid at han en gang frøs fast i steinen han satt på. Tore Ulving kunne ikke få prist utstillingen nok og sa til Utropia at han var beveget over at Nordnorsk kunstmuseum hadde gjort så mye for å gi nytt liv til hans fars arbeider.

U Linda Dahl

Tore Ulving ved et av sin fars arbeider. FOTO: MARIT BUGGE

Jazzåpning med lokale band

Tromsø jazzklubb har startet sitt innholdsrike vårprogram med 2-3 lokale sammensetninger, og viser med det at Tromsø har et aktivt og spennende jazz-miljø.

Først ut var Blix-band, som vel egentlig ikke kan karakteriseres som et lokalt band, siden 3 av de fire medlemmene befinner seg andre steder i verden. Konserten på Teaterkaféen 21. januar var en del av deres release-turné for CD'en «På en lyserød sky», som er deres første plate. Konserten var som ventet av god klasse, og spesielt det lekende og spennende gitarspillet til Nils Olav Johansen (Bergen) imponerte.

Unge lovende musikere

Lørdag 1. februar var det duket for Arctic String Swing og Lament, som representerer det unge jazzmiljøet i byen. På konserten, som forøvrig var godt besøkt, var Arctic String Swing først ute, med sin lette jazz. Kanskje litt for lett. Den noe uvanlige sammensetning (2 gitarer og 1 kontrabass) spilte låter som «You are my sunshine» og «Georgia on my mind» på en fin og velklingende måte, det var vel ikke tvil om at musikerne var gode. Men som nevnt savnet vi litt trykk og variasjon, hele seansen ble litt for mye pausemusikk.

Mer spenst var det da i Lament, som med piano, saksofon, trommer og kontrabass gjennomførte en veldig bra konsert. Med både egenkomponert og coverlåter.

U Magnus Clough

Knall debut på Kjeller'n

Med godt over 100 oppmøtte på Kjeller'n ble kvelden en suksess for lærerskole-bandet Marleybone Coach. De spilte seg gjennom to timer med det de selv vil karakterisere som poly-nukleær tungrock. (Slå opp i ordboka om du ikke er helt med nå.)

De spiller kun egenprodusert musikk og de fleste låtene ble skrevet på Paletten etter en halvliter skal vi tro vokalistene. En del av publikum hadde allerede lært seg tekstene på noen av sangene, og stemningen var «til å ta og føle på» da de spilte låter som «Would you lay», «Dogshit» og «Awaken» (Vi kan røpe at den siste går i 7/8 delstakt!).

At sangene hadde spenstig taktskifte gav seg utslag i en del ustødige dansetrinn for de som digga ved scenen.

Bængevennlig

Grappa har absolutt etablert sin

egen stil, men for å gi en liten pekepinn vil jeg tro at inspirasjonskildene blant annet er Pearl Jam, 16 Horsepower og Smashing Pumpkins. Musikken er derfor høyst «bængevennlig» (Bænging; Håret slippes løs, og man kan enten hoppe, danse eller stå rolig samtidig som man svinger på hodet – anbefales.)

Marleybone Coach har planer om demo og skal i platestudio allerede om to uker. Om du har lyst til å oppleve disse gutta (og det bør du) skal de trolig spille på Ukas rockemønstring. (Og dato for Uka nevnes ikke, det er bare noe alle vet!)

Med godt over 100 oppmøtte på Kjeller'n ble kvelden en suksess for lærerskole-bandet Marleybone Coach. FOTO: ANDERS WENGEN

Rocka lærere

Vi øyner også håp for den framtidige generasjonen av lærere etter denne konserten. Var det ikke slike unge, langhåra, rocka lærere vi drømte om da vi gikk på ungdomsskolen?

–Aner vi en del knuste tenåringshjerter i tida som kommer?

Vi som var på konserten gikk ikke skuffa ut i vinterstormen; Marleybone Coach er derfor et band vi håper å få høre mer til i tida som kommer.

U Ingvild Rullestad

FOTO: ÅSGEIR JOHANSEN

Motorpsycho til Tromsø

26 februar kommer det som for mange er et av Norges beste band til Tromsø. Vi snakker om Motorpsycho, som har valgt å starte norgesturneen sin på SubSirkus. De slipper ny plate 17. februar, og det knytter seg derfor stor spenning til reportuaret.

Etter at Motorpsycho så dagens lys i oktober 1989 har de gitt ut en haug med små og store produksjoner. I oktober i fjor begynte de på sin siste plate som de faktisk ikke brukte mer enn 17 dager på å få ferdig. Da hadde de greid å produsere 100 minutter med musikk fordelt på 16 kutt.

Det er ikke mer enn et år siden de slapp den forrige plata «Blissard», en plate som fikk veldig gode kritikker, og det er derfor mange som er spent på om dette blir en oppfølger av samme kvalitet.

Dette blir den første store konserten på SubSirkus etter at samarbeidet mellom studentsamfun-

net og SubSirkus/Amtmandens datter trådte i kraft. Det vil si at samfunnsmedlemmer får denne billetten for en rimelig penge.

U Anders Wengen

Gitarguru

Det er ikke ofte at man kan skilte med store konserter her i kulturbyen Tromsø. John Scofield's konsert den 13. februar vil ganske sikkert bli et hederlig unntak.

John Scofield er regnet som en av jazzens beste gitarister og er skyldig i å ha underholdt utallige med sin groovende jazzfunk og sitt glitrende samspill med flere av jazzens aller største navn.

Miles Davis

Scofield's karriere favner det meste av musikk og ingen impulser har vært ham fremmed. Både i egne band og sammen med legender som Miles Davis, Chet Baker og Charles Mingus har hans sans for

harmonier trollbundet musikkelskere i alle leire. Scofield's signatur har hele tiden vært lett gjenkjennelig, selv om han har skiftet omgivelser i form av musikere. Dette har resultert i innspillinger av høyst forskjellige karakter fra den råttøffe stilen han la opp til sammen med Miles Davis og i sine egne band til den mer avslappede mer jazzete stilen man fikk oppleve i hans samarbeide med Chet Baker. I følge Scofield selv er en av de aller beste måter å lære musikk på å spille sammen med slike toppmusikere. Nå regnes det som en ære å få spille sammen med «eleven».

«Bare forskjellig»

Scofield har latt seg inspirere av mange typer musikk og mener at ingen musikktyper er bedre enn andre. De er bare forskjellige, sier han. Musikken som har oppstått i denne musikalske symbiose er også forskjellig. Scofield's

Jon Christensen, Palle Danielsen og John Scofield.

teknikk kan framheve forskjellige aspekter ved musikken han spiller, om så det er hans egen eller andres. Han overrasker stadig ved å innføre nye elementer og skaper spenning i samspill med andre. Han hevder selv at han har lært mest om musikk ved å komponere sin egen. Hans produksjon har hele tiden gått nye veier og inkluderer blant annet et gitarkor. I 1989 uttalte han at han kom aldri til å lage en akkustisk plate, men i 1995 kom platen «Quiet» ut hvor han bruker blåsere som et klangteppe bak gitarens melodilinjer.

Spellemannsprisen

Prosjektet som i denne omgang besøker Skandinavia er iscenesatt av av den norske perkusjonisten Jon Christensen. Han er anerkjent som en av Europas fremste utøvere innen sitt felt og blir flankert av den svenske bassisten Palle Danielsen. Denne trioen har også

FOTO: GIANT STEP AS.

tidligere spilt i Tromsø, da som en kvartett. Til forskjell fra forrige gang har de med seg en strykegruppe som har erstattet saksofonen i den forrige kvartetten. Dette prosjektet er i utgangspunktet tenkt som en skandinavisk turné med påfølgende innspilling av materialet. Dette er kanskje ikke en dårlig idé da denne sammensetningen vant Spellemannsprisen i jazzgenren i 1992. Det var resultatet fra forrige turné. Men nå står altså SubSirkus på programmet den 13. februar.

U Åsgeir Johansen

Det snør, det snør tiddeli bom....

Lei av all snøen? Her får du vite alt du trenger om det hvite og kalde som ser ut til å falle i en endeløs strøm over oss for tiden. Hvor mye, hvor, på hvem og hvorfor? Du får til og med møte noen som liker snø. Les og lær!

U Rune Sævik

Snøen kan nemlig sees på flere måter - slik vi gjerne har for vane å se ting på universitetet. Selv om de fleste av oss synes den ligger notorisk i veien - bokstavelig talt - er det noen som er helt avhengige av den for å overleve. Andre hever lønn på grunn av det, og atter andre synes den er gøy. Tenk på det mens du banner inne i annorakketta på vei til forelesning!

For en nyinnflyttet søring må denne første vinteren i Tromsø hittil ha levd opp til alle dystre advarsler spå- og fordommer. Men det sies at selv de innfødte nede på ølhallen rister på hodet. De kjenner rett og slett ikke igjen klimaet i sitt kjære Tromsø, sies det. Men hva er egentlig normalt her omkring?

Statistisk drittvær

Værvarslinga i Nord-Norge holder til midt oppe på Tromsøya, og har målt snødybde helt siden 1950. Tallenes tale er klar og tydelig: kurvene peker oppover. Hold tunga rett i munnen nå:

I januar 1997 ble største snødybde i Tromsø notert til 173 cm, og det falt 233.5 mm nedbør - mot normalt 95 mm. Gjennomsnittlig snødybde var 142 cm, mooot normalt 60 cm. Antall nedbørsdager var 19 (det var 21 i Bergen), og det ble sendt ut 66 kulingvarsler. På den annen side ble det registrert 0.6 timer solskinn.

Vi kan jo trøste deg med at normalen for antall nedbørsdager i februar og mars er 17, mens vi kan helle malurt i begeret igjen og opplyse at den største snødybden vanligvis måles i april.

Tromsø - et snøhull

- Tromsø er et snøhull. Det faller mye snø her og den ligger lenge, sier Rigmor Jansen, markeds konsulent hos værvarslinga.

Jansen påstår med glimt i øyet at hun lever av å markedsføre og selge dårlig vær, og nøler ikke med å slå fast at det hittil i år har vært en ekstrem vinter i Tromsø. Vi har imidlertid ikke slått rekorden fra 1981 enda. Da ble det målt 185 cm snø, og man måtte skøyte på målestaven.

- Målestaven er imidlertid litt misvisende i forhold til hva folk må måke, mener Jansen.

- Vi får et mye mer reelt bilde ved å måle snømengden på en plate, og der er tallet 271 cm for januar. I tillegg må vi

regne med all fokksnøen. Det er nok vinden som tærer mest på folks humør, tror hun.

- Noen ord til trøst for værsjuke søringer?

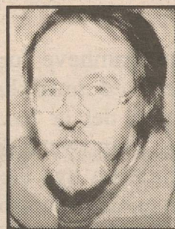
- Mai er en fin tid for å gå på ski. Jeg liker selv å vente til vårsola kommer før jeg drar på tur. Dessuten pleier snøen å være borte fra byen i slutten av mai.

Ingen sommer uten snø?

Snøværet hører altså Tromsø til. Da gir det seg selv at uten snøen ville kanskje Tromsø ha sett annerledes ut. Før eller siden blir nemlig det meste av snøen til vann, som renner ned i det nordnorske jordsmonnet. Den vegetasjonen vi ser rundt oss de ukene sommeren varer, er nøye tilpasset det lokale klimaet. I vinterhalvåret er naturen - det vil si alt som er grønt og dekorativt, lite og loddent eller kravlende og krypende - avhengig av at det faller snø. Om vinteren legger det hvite teppet seg som et isolerende lag over alt sammen, og beskytter den levende naturen fra bitende kulde og vind.

Snøen isolerer

Hør bare på hva førsteamanuensis Arve Elvebakk ved Institutt for Biologi og Geologi har å fortelle:

Arve Elvebakk

- Snøen er veldig viktig som isolasjon. Mellom snøen og bakken befinner det seg et såkalt «subnivalt» samfunn i en temperatur som stort sett holder seg rundt null grader. Smågnagere, insektlarver og planter klarer seg bedre under slike forhold.

- Effekten av snødekket ser man best i fjellet. Vegetasjonen er veldig variert over tregrensa, og det skyldes at snødekket ligger med forskjellig tykkelse. På barflekkeene får en mer barfrost, værslitasje og uttørking enn der snøen legger seg som et beskyttende teppe.

- Kan vi takke snøen for at det blir så grønt og frodig her om sommeren?

- Delvis. Jeg vil påstå at det er frodigere her enn i sammenlignbare områder sørpå. Her har vi nemlig mye jevnere jordfukt. Lav temperatur hindrer sommertørke og midnattssola driver fotosyntesen døgnet rundt. Store snømengder bidrar selvsagt til jordfukten.

- Men hvordan er det egentlig å være botaniker når det ligger flere meter snø over botanikken?

Welcome to Tromsø, and have a very nice day.

FOTO: RUNE SÆVIK

- Som botaniker får jeg en pause fra plantene - derfor er de en ekstra stor glede om sommeren.

Uten vintersnøen ville altså sommeren bli stusslig - eller rettere sagt, enda stussligere - om nå det kan være trøst når du måker frem den eneste lille glugga til den like mikroskopiske - og rådyre - kjellerhybelen din.

Snøkultur

Men du skal vite at snøen er en del av deg selv, enten du vil eller tror det. Snøen - omskapt til gigantiske isbreer - formet det landet du bor i, med sine fjorder, daler og fjell. Snøen er fortsatt en del av vår kultur og vårt livsgrunnlag. Industrireisningen i Norge var tuftet på vannkraft i rikelige mengder. Alt det vannet som drev og fortsatt driver smelteverk, kraftverk og sagbruk kommer ikke ned fra oven bare i sommerhalvåret - selv om det riktignok kan virke slik.

Snøen smelter og blir til vann. Den naturen vi er så stolte av, og som vi selger til tyske turister, er avhengig av snø.

Du kan la kranen stå åpen hele natta og du kan drikke så mye vann du vil fra nesten hvilken som helst bekk, nettopp fordi det kommer et jevt sig av nedbør fra Atlanteren - hele året. Slikt tenker man ikke over før man er på intrail i Marokko, men utlendinger skriver brev

hjem om da de drakk fra en bekk i Norge uten å spy.

Historisk snø

Snø har også påvirket historien. Snø var med på å stoppe Aleksander den Store da han masjerte mot India i 330 f.kr.

Bjørg Lilljedal: - Sjogg æ løyle.

FOTO: RUNE SÆVIK

Rigmor Jansen ved værvarslinga i Nord-Norge bekrefter at det snør stadig mer i Tromsø. Klimaet passer stadig bedre for isbjørn. Bjørnen til venstre.
FOTO: RUNE SÆVIK

Dette er en av de heldige som fikk snøfreser til jul.

FOTO: ANDERS WENGEN

Østeriske og italienske alpejegere drepte i løpet av første verdenskrig flere tusen av fiendens soldater ved å utløse snøskred. Napoleon og Hitlers armeer ble beseiret av vinter og snø - med noe hjelp av russiske soldater. Svenskene og danskene har invadert hverandre ved å krysse et islagt Øresund.

- Mer snø, mer snø!

Den som leser VG og Dagbladet tør jo være kjent med at det finnes mennesker med lyster som avviker sterkt fra det vi oppfatter som normalt. Slik er det med vårt forhold til snøen også. Selv på UiTø eksisterer det en sær subkultur som synes snø er gøy - og bare det. Studentenes telemarksklubb TULL for eksempel, er full av snøelskere. Hver gang snøen feier inn fra nordvest, legger den seg til rette for skifrikerne. Pudder - også kalt løssnø - er nemlig det som gir livet mening for noen. De mest religiøse ofrer dyr conjakk til «pudderguden» for å få mer snø - enda oftere. Ting kan tyde på at polet i Tromsø har hatt god varesirkulasjon i øverste hylle denne vinteren.

- Sjogg æ løyle!

Björg Liljedal er styremedlem i TULL, og studerer på si ved ISV. Hun har et godt forhold til snø, eller sjogg som hun sier på sin Vågådialekt.

- Hver gang det snør, blir det topp forhold for telemark. Sjogg æ løyle! (på riksmål: sne er festlig).

- Vårsemesteret pleier å falle litt i fisk. Det er vanskelig å sitte på lesesalen når det snør. Løssnø er det ultimate - jeg blir helt elektrisk, innrømmer Björg.

- Men blir du ikke lei av at snøen pisker deg i ansiktet hver gang du stikker hodet utendørs?

- Nei, jeg er vant med snø. Det er slik vinteren skal være, sier Björg, som for sikkerhets skyld jobber på Galdhøpiggen sommerskisenter hver sommer. Og hun slår bombastisk fast:

- Løssnøkjøring er det beste man kan gjøre med klærne på!

Snøspråk

Så liker altså noen å få flere tonn med kaldt, hvitt og vått over seg. Atter andre ser ut til å ha naturlige forutsetninger for å takle snøen. Urfolk i nordområdene har tradisjonelt levd av og med naturen

slik den er, og har et annet forhold til snø enn urbane søringer. Det klassiske eksemplet er snøen og språket. Tenk bare på vårt eget norske tungemål: vi har nysnø, fokksnø, hardskare, gjennomslagsskare, vårsnø, kornsno, kramssnø, påskeføre og pudderguden vet hvor mange dialektord. Det lyder på sin side litt tamt og hjelpeløst når engelskmenn snakker om hard & soft snow, powdery and grainy. Søramerikanske gauchos - gjeterne på norsk - kaller på sin side snøstormer for el tormento.

Men det er selvsagt samisk som er det rikeste snøspråket. På samisk kan man velge og vrake blant et vell av ord som beskriver alle typer snø.

Dødelig livredder

En fordel med snøen er at den endrer landskapet vårt. Elver og vann som vanligvis hindrer ferdsel blir til autostradaer av is og snø om vinteren. Snøen muliggjør sledetransport av tømmer - i gamle dager var det den eneste utvei enkelte steder. Byggematerialer og proviant fraktes til fjells med scooter - på snøen.

De som har et nært forhold til snøen har også respekt for den. Den kan være både vakker og irriterende, men også farlig. Ordet snøskred får det til å gå kaldt nedover ryggen på en hver, og kanskje særlig for dem som bor under utsatte fjellsider. Noen må dessverre hvert år oppleve på kroppen hvilke dødelige og ødeleggende krefter som kan bo i snøen. Andre igjen har reddet livet ved å grave seg ned i den.

Hekseri er årsaken?

I 1752 slo en rettskraftig dom i Bayern fast at det var hekser som var skyld i at det gikk skred. Heksenes død ville gjøre slutt på ulykksaligheten ble det hevdet, men lite tyder på at de rettslærde fikk rett.

Historien minner oss dog på et rykte vi snappet opp hos de innfødte her i byen. Onde tunger skal nemlig ha det til at det ble mye dårligere vintervær etter at polfarerkjendis Monika Kristensen Solås flyttet til Tromsø og ble sjef for værvarslingen.

Statistikken renvasker henne imidlertid, for snømengdene har økt jevnt i 30 år. Spar fyrstikkene karer!

Som om dette ikke var nok, kommer nå Bellona - hvem ellers - med en ny grusomhet som kan tillegges snøen: den er nemlig full av miljøgifter. Ikke alle steder selvsagt, men i Oslo by har Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA) påvist et «vesentlig innhold» av tungmetaller i brøytet snø: PCB, PAH og mere til. Bellona opplyser på sine internettsider at de nå vil hindre Oslo kommune i å dumpe miljøfarlig brøytet snø i havnebasenget. Det er blant annet veistøv, tilvirket av hvestadborgernes forkjærlighet for piggdekk, som forurenser snøen, hevder Frederic og bandet. Løsningen kan visstnok bli deponeringsanlegg på land - for snø.

Var det noen som sa hvitt og rent?

Uansett kan du nå bli nyskapende politisk korrekt i Tromsø. Ta på deg islender og lenk deg til nærmeste snøfonn - som den første i byen!

Love it or leave it!

Mens norske byer sliter med snøen, kan vi jo trøste oss med at det er værre andre

steder. Jeg var selv i Houston, Texas den dagen det snødde der i 1989 - da krasjet de over 70 biler i timen. I New York City brukte de 65 millioner dollar på brøyting vinteren 92/93.

Lik det eller la vær, det er snøen som preger studentlivet i Tromsø for tiden. Det drøsser ned, hele tiden, over alt på hvem som helst. Kanskje er det pudderguden som straffer oss for pimping av rødvin, umoralsk privatliv og laber innsats på lesesalen? Se det i øynene - vi får det været vi fortjener. En innfødt studentinne hilste vistnok en gang søringene velkommen nordover med følgende kraftsalve:

- Hves dokker ikkje trives her oppe, så kain dokker huuute dokker heim!

KILDER: POWDER MAGAZINE. ELLERS SOM OPPGITT I TEKSTEN. TAKK TIL VÆRVARSLINGA I NORD-NORGE.

Liten hybel med egen inngang sentralt på Kvaløysletta. Leie 3000,- pr. mnd./dep. 6000,-. Noe snømåking kan påregnes.

FOTO: RUNE SÆVIK

Snø - et miljøproblem

3 x 3 Wimme

6. februar feiret same-
ne nasjonaldagen sin,
eller som det egentlig
heter, Samenes folke-
dag. Dette ble gjort på
en utmerket måte med
arrangement hele
dagen, både på univer-
sitet og andre steder i
byen. Det hele ble
avsluttet med en fan-
tastisk konsert på
SubSirkus med den
finske artisten Wimme
Saari.

Det ble en stemningsfylt og følelsespreget aften da artisten Wimme Saari entret scenen på SubSirkus.

FOTO: ANDERS WENGEN

På forhånd var det flere som reagerte på den dårlige reklamen som hadde vært i forkant av konserten, som ble arrangert av Romssa Sámi Searvi.

Flere fryktet at hele arrangementet skulle gå i underskudd. Om det var på alles lepper denne torsdagskvelden skal jeg ikke si for sikkert, til det er jeg for dårlig i samisk, men det var en del av de som pratet norsk som var bekymret.

Bekymringene forsvant som et skudd, ihvertfall for meg, da fokuseringen vandret fra den dårlige økonomien til den samiske kulturen. Aldri har jeg sett så mange kofter på en gang, og det var et fantastisk syn.

De fleste aldersgrupper var representert, den eldste så ut som han var rundt 60 år gammel, og de yngste var forhåpentligvis ikke under 20. Faktisk så det ut som alle var bestevenner, alle de ca. 250 som hadde funnet veien til SubSirkus denne torsdagskvelden.

Vidde og reinkalver
Stemningen var til å ta og føle på da jeg så den lille mannen, i slutten av 30 årene, forsiktig entre scenen.

Han begynte alene med joik, og joik er en hyllest til for eksempel en ulv. Man joiker ikke om ulven, man joiker selve ulven. Da han var igang med sin første følte jeg meg nesten som Mikkel Gaup i filmen «Veiviseren».

Jeg lukket øynene og formelig så reinsdyr og vidde foran meg. Da jeg prøvde å komme meg tilbake til denne verden ved å åpne øynene var det samer på alle kanter! Jeg havnet i en slags permanent tankeverden som jeg var for-
tapt i under hele konserten, bare avløst av et par helt nødvendige pauser.

Etter en stund kom bandet glidende, og først ut på scenen var Tapani Rinne med sin bassklarinett. Jeg begynte å fatte at dette kom til å bli en skikkelig «urkveld».

Den faste mannen på synthesizer og effektbrett, Jari Kokkonen,

var avløst av en veldig habil mann som kalte seg Kimmo, mens Matti Wallenius spilte gitar, mandolin og banjo. En litt pussig sammensetning av instrumenter kanskje, men det ga en fantastisk effekt.

Etter en stund ble det satt litt fengende rytmer til, og det hele ble en eventyrblending joik, jazz og tekno. Dette ga ihvertfall meg en musikk opplevelse av de sjeldne.

At de hadde med seg egen lydtekniker som kjente bandet gjorde selvsagt også sitt til at dette ble meget bra.

Urlyder

Etter rundt en og en halv time på vidda gikk Wimme og gutta av scenen til stormende applaus og ingen ble overrasket da han kom opp igjen og gav ekstranummer. Til stor begeistring for publikum, og enkeltes forferdelse, begynte Wimme å lage noen pinlig kjente «urlyder».

Jeg tror det var flere enn meg som lo litt anstrengt i et forsøk på å skjule en stigende følelse av

rødme i ansiktet. Jeg var dessuten så heldig å overhøre en rekke av kommentarer fra en av mine medtilskuere.

Etter de første sensuelle lydene og forsøk på sensuell dans fra den gode Wimme, kom følgende utsagn:

– Synger han...eh...sex?

– Det der høres da ut som både mann og kvinne, liksom i hverandre...

– Det der...oj...der fikk han nok en...hrm...eh...orgasme?

– En til?!

Joda, det var en stemningsfylt og følelsespreget aften jeg fikk med meg på SubSirkus denne torsdagskvelden, og til dere som ikke har hørt om han, og ikke var på konserten, merk dere navnet! Han kommer nemlig tilbake under UKA-97, og da sammen med Hedningarna. Det skjer 15.mars, og det blir virkelig årets uraften!

U Anders Wengen

Heder til Blå Rock

Musikkavisa Puls Furore har hatt leseravstemning for 1996. I kategorien for «årets utested» kom «Blå Rock Café» på en fantastisk andreplass, bare slått av «Rockefeller» i Oslo. I en kommentar sier Egon Hølstad på «Blå Rock» at demokratiet endelig har rett, bare synd ikke å komme helt til topps. Egon synes det er hyggelig og en klapp på skulderen å få denne plasseringen.

– Dette viser at det ikke nødvendigvis er en ulempe å bo i Tromsø. Hvis man jobber seriøst over mange år går det an også her, sier Holstad.

– Grunnen til den gode plasseringen foran blant annet «Elm Street» i Oslo, «Garage» i Bergen, «3B» og «Samfundet» i Trondheim er at «Blå Rock» har det mest gjennomførte konseptet. Dette gjør at ryktene om plassen har nådd utover byens grenser, og at nye folk i byen oppsøker «Blå Rock», avslutter Egon. Ellers noterer vi at Tromsø kom på en fin tredjeplass i kampen om tittelen «årets uteby».

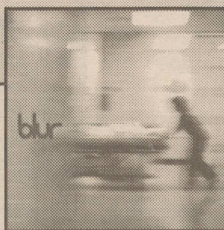
Moden Blur?

Etter teenybopalbumet *The Great Escape* har Blur nå kommet med en ny og annerledes plate. De har gått bort fra de enkle og glade poplåtene vi tidligere har fått høre fra dem, og gir

oss et knippe sanger som virker godt gjennomtenkt og bearbeidet. Dette er en mer krevende plate som inneholder en god del melankolsk og, til Blur å være, noe eksperimentell musikk. Man finner alt fra fengen-

de poplåter til små og merkelige melodier på albumet som har fått navnet *Blur*, og det virker som om medlemmene har fått utfolde seg i større grad enn tidligere. Blur har tydelig utviklet seg siden sist vi hørte fra dem, og albumet har et mer modent lydbilde selv om det til tider kan synes vanskelig å finne en rød tråd i denne varierte plata.

U Kjersti Nielsen

Genial støyipop?

Pavement: Stereo (MD)
Pavement har blitt karakterisert som «den tenkede manns popgruppe». Jeg tror nok at andre som skyr denne aktiviteten, nok kan finne glede i Pavement. Støyen er i aller høyeste grad intakt fra deres tidligere innspillinger, men har kanskje blitt litt mer polert. Melodiene smyer seg inn i hjernen din, og støyen fungerer som et behagelig teppe bak selve melodien. Dette har

skapt et friskt lydbilde og kombinert med spennende harmonier og til dels infantile tekster vil nok dette tilfredstille de fleste støyipopelskere. «Stereo» inneholder en del låter som ikke er tilgjengelig på Pavements nye plate «Brighten the Corners». Ellers kan man jo nevne at Pavement spiller på Rockefeller i Oslo den 7. april.

U Åsgeir Johansen

Neopubertale menn i silkepyjamas

Onsdag i mini-Debutuka slapp Minus Maja CDen «Kor e veien...» Etter releasekonserten skulle gruppa intervjues, og vi forsøkte etter beste evne. Seansen ble like hesblesende som Jon Eriks a-ia-ia. De skrev autografer, solgte plater og var stort sett over hele SubSirkus.

Vi tar tak i Erik og hans uttalelser i avisene om det neopubertale i musikken og får vite at det å gå fra gutt til mann og tilbake igjen er en del av det å bli mann! De fleste er menn fra de er 18 år, så tar det dem tre år å bli gutt igjen, i følge Amund – han er veldig gutt selv. Erik avviser at Minus Maja har vondt av å være så til de grader naive, han ser opp til Jon Erik som har gaven til å uttrykke personlige sanser og lage kunst av det. Amund påstår at det hele dreier seg om et eksistensielt emne som man ikke kan generalisere over.

Forhold

Jon Erik konsulteres for nærmere kommentarer av tekstene. «Fot (førr dæ)» handler om det å gi og ta, og er en skildring av leken, spillet og maktkampen som bør være del av et hvert forhold, sier han.

Har Minus Maja fot for publikum?

– Helt klart, men den musikalske utfoldelsen er viktigere enn platesalg og publikumstall, påpeker Amund.

– Ellers hadde vi spilt i danseband, påstår han.

Hvem vet, kanskje det var det de gjorde om de ikke brukte tiden på studier?

Ut

Et enstemmig band sikter ut mot berømmelse og omtale i uten-

landske magasin. Men veien til Italia går også innover.

– Inn til vårt indre liv, drømmer Jon Erik.

Når de blir store og rike skal Erik få seg ny skjorte. Minus Maja skal bo på hotell og betale studielånene. Jon Erik lover å bytte frisør, og vi vil gjerne ha Amund litt slemmere. Utover dette ville ikke Jon Erik kommentere private tanker, og Erik vil bare prate om sine 20 år med tangentene. Amund trekker fram at han er Minus Majas klassiske alibi med utdanninga på konservatoriet, mens Sigsten åpner for energisk prat om venners nærhet, sekstitallsrock, vise-sang, Nietzsche, Dostoevskij og alt det andre som opptar ham. Han er kanskje mer anonym enn de fleste i bandet, men kan helt klart ha potensiale som tekstforfatter i tillegg til å være en habil sanger. Slipp ut mer av Sigsten, Minus Maja!

Rene og ryddige

Sånn rent bortsett fra å være pene og ryddige gutter, mener Minus Maja særdeles lite. Som gutter flest på deres alder er de svigermors drøm, men ingen var villige til å si hvem den voksne dama som stod i beundrerflokkene er. De har flere meninger om enkle rim, strengt og rent lydbilde, image og publikum. Jon Erik lar det skinne gjennom at han er stolt av sitt *medisin, nektarin, klementin, jaffarin, mandarin*.

– Så enkelt og så eksotisk, bestemmer han seg for.

– Hvorfor skal vi gi publikum alt det kjente? spør Erik. Han vil terge lytteren. Samtidig liker han det ryddige i lyden.

– Ordning muss sein, hevder han, men spør også om jeg ikke la merke til den egenkomponerte andrestemmen hans.

Blåpapir?

Minus Maja er ikke redd for å fremstå som kopier av noen som helst, de har få forbilder til tross for at mange hører Tre små kinesere, tidlig a-ha og Jørn Hoel under tonene.

– Vi lager jo norsk musikk, kommer det fra kyndig hold. (En eller annen bak min rygg)

Ærlige

At Minus Maja er ærlige er det ingen ting å si på. Vi ser hendene deres på bildet i coveret, og de gir et sannferdig inntrykk av å leve nå. Sjøl forfekter de et antihelt-image, og det er kanskje best å la dem leve som de gjør. Men ute i den store verden er kampen hard, og etter konserten sitter jeg igjen med et helhetsinntrykk som tvinger fram en oppfordring om å slippe frektheten til og spille slemmere. Minus Maja er for snill.

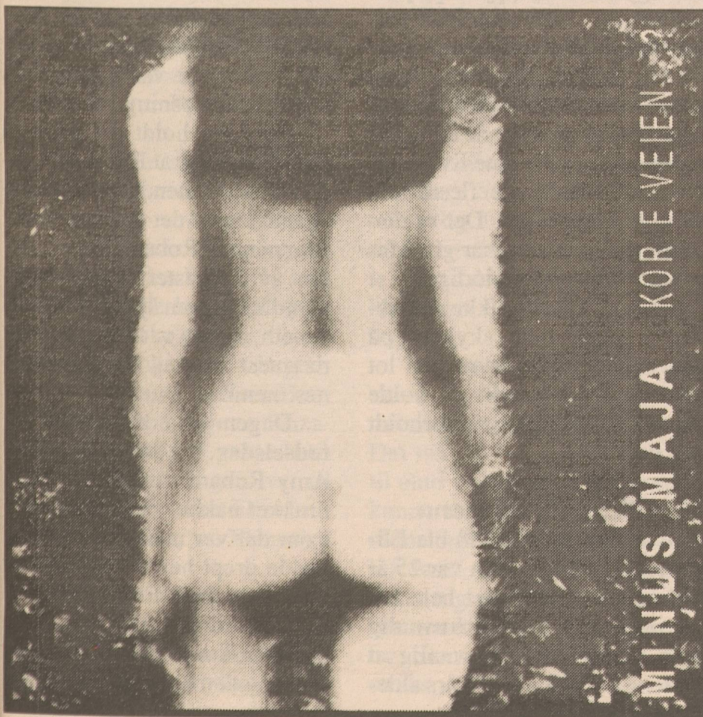
Og dessuten; ta med dere strykerne hele veien til Italia!

U Ingrid Hedlund

Det er i hvert fall noen som liker musikken! Strykerne Fredrik og Ole Harald med Minus Majas vokalist.

FOTO: INGRID HEDLUND

Kor e veien...?

MINUS MAJA har gitt ut en søt og enkel liten cd, med akkurat nok sanger til at du ikke går lei. Balladen «Internetside» er sangen for den siste timen før du skal på byen, sangen som sier alt om de skjulte drømmene, og når du kommer hjem stresser du ned med visa «Min Appelsin». Den forteller med sin enkle symbolikk at det fremdeles er håp for oss romantikere. Plata har også hit'en «Veien tell Italia» som alle har hørt og ingen kan. Den litt mer rocka «Fot (førr dæ)» med umiskjennelig Jørn Hoel-drag og Beatles-avslutning

setter ord på frustrasjonen og fordelene vi har i forhold til det annet kjønn. Med kun fire sanger har gruppa mulighet til å gi oss det beste av det beste, men vi har hørt dem bedre! Minus Maja serverer ryddig lyd, og overlater dermed lite til lytterens musikalske fantasi. De har falt for fristelsen å slippe ut hele seg – kjære Minus Maja; hold igjen! Totalopplevelsen skjemmes av at det ved flere anledninger slurves med vokalene, «Kår e veien» – det var vel ikke det de sang?

Det sørgmodige draget

strykerne skaper på «Internetside» løfter opplevelsen fra dansegulvet til mellomgulvet. Også på «Fot førr dæ» sender de deg langt inn i sfærer kun buens drag over strenger gir adgang til. Nettopp strykearrangementene gir Minus Majas cd et snev av særpreg. Hvorfor spilte de ikke med på konserten? Ville det blitt for trangt på scenen?

U Ingrid Hedlund

Elizabeth I

- jomfruen på tronen

Vi er i siste halvdel av 1500-tallet. På den tiden skifter den vestlige verden ham. Den romerske-katolske kirke er ikke lenger alene om menneskenes frelse. Nye verdener blir oppdaget, både på det ytre og det indre plan. Og blant mennene i tiden står en rødhåret kvinne. Hennes navn - Elizabeth.

Tema: Elizabeth I (1558 - 1603) - dronning av England

Elizabeth var den siste i Tudor-slekten som satt på tronen. Det som begynte med Henry VII i 1485, sluttet da Elizabeth trakk sitt siste sukk den 24.mars 1603.

På 118 år satt tre konger og to dronninger av Tudor-slekten på tronen. De to som satte virkelige spor etter seg var Henry VIII og hans datter med Anne Boleyn, Elizabeth.

Nytt ekteskap

I 1527 ba Henry VIII Paven om skilsmisse fra Catherine av Aragon. Kongen av England hadde falt hodestups for en av damene ved hoffet, Anne Boleyn. Paven hold seg først avventende, men sa til slutt nei etter press fra Karl V.

I seks år måtte Henry vente før han i 1533 kunne gjøre Anne Boleyn til sin kone og Englands nye dronning. Den 23. mai 1533 kunngjorde Erkebiskop Cranmer at Anne og Henry allerede hadde vært mann og kone i noen måneder. Han erklærte at ekteska-

pet med Catherine av Aragon aldri hadde eksistert. Dermed ble også hans datter Mary erklært for uekte og ikke rettmessig arving til den engelske tronen.

Den 1. juni 1533 skred Anne Boleyn fram til alteret i Westminster Abbey for å krones til Englands nye dronning. Det var godt synlig hvilken lykkelig tilstand hun var i, men den nye dronningen kneiset bare på det stolte hodet sitt mot de nedlatende blikkene folk sendte henne. Hun skulle føde kongen en sønn, hun og ingen andre.

Anne Boleyn

Den 7. september 1533 nedkom Anne Boleyn i den store sengen i Greenwich. Barnet var en pike. Hun fikk navnet Elizabeth.

Det var nå Henrys tyranske tendenser begynte. Han ble mistenksom ovenfor alt og alle. Henry brøt med Paven og opphøyde seg selv til «Supreme Head» for den engelske kirke. Et brudd med den romersk-katolske kirke og Paven, betydde flere fiender for Henry og enda mer mistenksomhet. Hodene begynte å trille. Det er anslått at minst et par tusen mennesker ble henrettet i året da de tyranniske tilbøyelighetene til

Henry VIII slo til. Det skulle bli fire-fem om dagen på det aller verste.

Ekteskapet med Anne Boleyn varte i tre år. Da var det hennes tur til å legge hodet på blokken. Hun ble dømt for utroskap mot kongen like etter at hun fødte en dødfødt gutt. Hun sa selv at hun var uskyldig. Anne la skylden på Henry for at hun mistet barnet hun hadde båret. Hun hadde funnet ham med en av hoffdamene i fanget. Det hjalp ikke. Anne Boleyn ble dømt til døden og mistet hodet 19. mai 1536 på Tower of London.

Ikke mer enn tre uker etter at Anne Boleyn ble henrettet, giftet Henry seg på ny. Den nye dronningen var hoffdamen som Anne hadde funnet i fanget til kongen. Hennes navn var Jane Seymour og hun ble mor til Edward VI. Tre år gammel ble prinsesse Elizabeth morløs og degradert til lady, samme skjebne som Mary hadde fått tre år tidligere.

Velen til tronen

Etter at Henry VIII døde i 1547, tok det noen år før Elizabeth ble dronning. Hun og hennes søster Mary var igjen tatt med i arverekken, takket være Henrys sjette og siste kone, Catherine Parr. Catherine var for øvrig den eneste av dronningene som overlevde sin konge.

Først ut var prins Edward, som ble den sjettede Edward på tronen. Han var en svak gutt og døde i en alder av 16 år av tuberkulose.

Etter Edward VI ble Lady Jane Grey dronning. Hun blir kalt «ni-dagers-dronningen». Hun og hennes mann var offer for sin svigerfars maktlyst. Den tragiske historien endte med at hun, sammen med sin ektemann Lord Dudley og hans far, ble dømt til døden og halshugd.

Kroningsbilde av Elizabeth I.

Nå var turen kommet til Elizabeths halvsøster Mary. Endelig, etter mange år i bitterhet, forlatt av sin far som også nektet henne å besøke sin mor, Catherine av Aragon. Kanskje det var derfor alt gikk galt for Mary.

Mary var katolikk og hennes første jobb som dronning var å få England under Roma igjen. Hun byttet ut protestantiske biskoper med katolske, og så begynte en kjeppjakt på protestantene. 1500- og 1600-tallet ble i det hele preget av konflikten mellom protestantene og katolikkene. Under dronning Mary ble kjetterbålene tent. 282 mennesker endte sine liv på bålet under Mary, de fleste helt vanlige mennesker. Det er disse hendelsene som har gitt Mary sitt tilnavn den blodige.

Det er kanskje ikke rettferdig å legge hele skylden på Mary. Men fakta er at hun lot sine katolske prester få holde på som de ville og selv forholdt seg passiv.

Elizabeth og menn

Ved Marys død i 1558 ble Elizabeth dronning. Hun var 25 år og ugift. At hun i det hele tatt var ugift må sies å være uvanlig i en tid der det var vanlig at jentene ble gift i 13-15 års alder.

Det manglet dog ikke på beilere. Blant de som gjorde kun til henne var hennes egen svoger Philip II (gift med Mary den blodige) og flere av Europas fyrster, men Elizabeth ville ikke gifte seg.

Elizabeth har blitt kalt jomfruen på tronen, og om hun virkelig var jomfru skal vært usagt. Det manglet ikke på romantikk i livet hennes. Hun elsket menns beundring. Det sier at hun var en kvinne med sterke drifter, ganske lik sin far (han med de seks konene). Forskjellen mellom de var at Elizabeth aldri fikk utløsning for dem.

En gang holdt det på å gå galt. Et år etter at Elizabeth hadde tiltrådt tronen, ble det nester skandale ved det engelske hoff. Mannen var Robert Dudley, jarlen av Leicester. Han var et stund kjent som kjærsten til Elizabeth, og han var den som kom nærmest kongekronen av hennes menn.

Dagen etter hennes 26-års fødselsdag, ble konen til jarlen Amy Robarts funnet død med brukket nakke. Folk spekulerer i om det var mannen selv som hadde drept henne for å kunne gifte seg med Elizabeth. Han ble aldri dømt, men han ble heller aldri konge. Hele livet var han dog den nærmeste rådgiver

Elizabeth Is foreldre, Henry VIII og Anne Boleyn.

Mannen som kom nærmest ekteskap med Elizabeth, jarlen av Leicester.

«I have the body of a weak and feeble woman, but I have the heart and stomach of a King» Sitat Elizabeth I.

Mary Stuart 16 år og kronprinsesse av Frankrike.

BAKGRUNN: LONDON 1559

ren til Elizabeth.

Elizabeth hadde lært. Hun holdt senere sine mannlige bekjenskaper unna sitt soverom. Elizabeths forhold til menn skapte stadig forviklinger ved hoffet. Hver gang hennes råd tok opp spørsmålet med giftemål og eventuelle arvinger, ble hun rasende. Ramsene som kunne komme ut av hennes munn kunne få den mest hardbarkede til å måpe. Elizabeths favoritt var «God's death». Etter de ordene hold alle klokkelig munn.

Mary Stuart

I et mannsdominert samfunn, kan valget være rent utspekulert. Ved å forbli ugift gjennom hele livet, oppnådde hun fullstendig kontroll over den engelske tronen. Med en mann ved sin side ville mange av de oppgavene Elizabeth hadde, falle over til mannen som ble konge. Det var hun ikke interessert i.

Det er da merkelig at Elizabeths verste fiende på hjemmebane nettopp var en kvinne. Mary Stuart var dronning av Skottland og Frankrike. Og som katolikk gjorde hun også krav på den engelske tronen. Grunnen var at katolikkene ikke godkjente ekteskapet mellom Henry VIII og Anne Boleyn. Elizabeth var dermed et uekte barn og hadde heller ingen rett til tronen. Og hvis ikke Elizabeth hadde rett til den, var Mary den nærmeste.

Mary Stuart satt i de siste 19 årene av sitt liv i engelsk fangenskap. Det ble ikke fengsel i ordets rette forstand. Hun

bodde på slott med sitt eget lille hoff på nesten et halvt hundre mennesker, men hun fikk aldri sin fulle frihet igjen.

Det var nettopp denne friheten hun trengte for å drive sitt høyt politiske spill videre. Likevel stoppet det henne ikke, og til slutt kunne ikke lenger Elizabeth ignorere det. Det som tilslutt felte Mary Stuart, var hennes samarbeid med en flokk unge, romantiske katolikker. De skulle befri Mary og bli kvitt Elizabeth. Det var mange nok beviser på at Mary hadde en finger med i spillet. Komplottet er blitt kalt Babington-komplottet etter lederen Anthony Babington.

Babington og vennene hans måtte takke for seg. De ble dømt til døden for høyforræderi, og det gikk samme veien med Mary Stuart.

Et av grunn-prinsippene i engelsk lov og rett var at enhver skulle dømmes av sine likemenn. I prinsippet var det bare Elizabeth som kunne dømme Mary Stuart - noe som var utenkelig. I stedet var det 36 av rikets fremste lorder som skulle sitte til doms over henne. Hun ble dømt til døden ved halshogging.

Det eneste som gjenstod, var å få Elizabeth til å sette navnet sitt under dødsdommen. Det tok sin tid, men hun skrev til slutt under og dødsdommen kunne settes ut i livet. Hennes rådmenn viste at de måtte handles raskt før dronningen fikk samvittighetskvaler. Rådet ble sammenkalt i all hemmelighet og henrettelsen skulle skje straks.

Den 8. februar 1587 ble dommen fullbyrdet. Mary Stuart var blitt 44 år gammel, synlig plaget av gikt. Hun bar en rød kappe - martyrenes farge. Det måtte tre hugg til for å ta livet av Mary Stuart - the Queen of Scots.

Den spanske armada

Det var ikke bare på hjemmebane hun hadde sine fiender, også på kontinentet var det mennesker som ville henne til livs. Paven hadde tidlig dømt henne i bann. Elizabeth var barn av et ekteskap som aldri var blitt godkjent av Paven.

Det er et faktum at Spania og England ikke pleide å slåss mot hverandre. Helt siden middelalderen var det Frankrike som oftest hadde vært Englands fiende. Men i 1588 var Philip IIs store stolthet, den spanske Armada, på vei oppover den engelske kanalen. Den mektige armada bestod av 137 skip, noen var flytende festninger. Tilsammen var det 123 000 kuler om bord, 157 000 pund krutt, 147 000 fat med vin, og lasterommene var fulle av all slags mat.

Skulle Philip gå løs på England, måtte han gjøre det nå. Han hadde aldri vært så sterk noen gang. Etter planen skulle de engelske katolikkene gjøre opprør samtidig som armadaen gikk til angrep utenfra. De skulle sette Mary Stuart på tronen, men var et år forsent ute. Philip tok også feil da han trodde katolikkene i England ville gå mot sin dronning.

Hvordan klarte engelskmennene å ødelegge den enor-

me spanske armadaen? Enkelt, de satte fyr på noen av sine egne skip og seilte inn mellom de spanske skipene. Det viste seg at ingen av brannskipene kom til å tenne på et eneste spansk skip. Men skipene i den spanske flåten var spredt for alle vinder, og det var umulig å samle dem igjen.

Den spanske armada var historie, selv om krigen mellom England og Spania varte i enda seksten år. Så lenge Elizabeth levde og litt til. Men Spanias makt på havet var brutt. Det var nå England tok over herredømme til havs - for hundrer av år fremover.

De siste år

Tiden begynte også å innhente Elizabeth. «Tiden banker på porten...» var hennes egne ord. Alderen kunne ikke lenger la seg skjule, selv ikke med mange lag med pudder, mel og salver. Det var bare noen grå fliser igjen av hennes engang så røde hår. Svakheten for søtsaker hevnet seg for alvor. Det var bare noen svarte stubber igjen i munnen hennes. Onde tunger sa at hun var i ferd med å bli en parodi på seg selv.

På sine gamle dager falt hun for sin ungdomskjærestes sønn, jarlen av Essex. En måtte legge merke til de to - han var litt over tyve, dronningen nærmet seg de seksti. Jarlen hadde Elizabeth rundt lillefingeren. Det gikk tilslutt galt for ham, arrogant og hevngjerrig som han var. Han tøyde tøylene litt for langt og endte med hodet sitt på en stake, dømt for høyforræderi mot dronningen.

I 1603 døde Elizabeth I av England i sitt 70. år etter 45 år som dronning. Tudor-dynastiet tok med henne slutt etter 118 år. Elizabeth ble etterfulgt av Mary Stuarts sønn, James VI av Skottland som også ble James I av England.

Det var nesten et mirakel at Elizabeth klarte å skape fred mellom protestanter og katolikker i landet, når man tenker på at religionskrigene raste og kjetterbålene brant i Europa. Hun var århundrer foran for sin tid i romslighet og vidsyn. Hun lot folk leve i fred med sine egne tanker og sin egen tro. Elizabeth var et fredens menneske, selv om hun levde i en tid med ufred.

Elizabeth styrte sitt land med fast hånd med folket i ryggen. Hun tok aldri noen overriltede beslutninger og lot tiden arbeide for henne. Da Elizabeth kom på tronen på midten av 1500-tallet, var England revet opp av politisk og religiøs strid. Da hun døde i 1603 var England en samlet, trygg og stolt nasjon.

«Dere har kanskje hatt og dere vil kanskje få fyrster sterkere og klokere enn jeg, til å herske over dere. Men dere vil aldri få noen som har elsket dere mer!» Elizabeth I var en dronning for sin tid, og ingen mann kunne gjort en bedre jobb

U Linda Dahl

Av Åsgeir
Johansen

ØL-SPALTEN

Nå når man har brukt opp det meste av fatøl er det på tide å jakte på andre områder. Som jeg tidligere har nevnt er det nok å ta av.

Et øl som man kun får på boks er Bitburger fra Tyskland. Dette ølet er et spennende og velsmakende øl og tilhører i aller høyeste grad en sentraleuropeisk tradisjon å brygge øl på. I motsetning til vårt lokale Mack som har en utpreget maltsmak, bruker Bitburger atskillig mer humle i bryggingen. Dette gjør ølet bittert, men samtidig har bryggeriet tatt vare på den delikate balansen mellom malt og humle som tross alt gjør øl til det øl er. Dette gjør de ved å lagre brygget i tre måneder og ved å ikke pasteurisere det. I tillegg kommer det at Bitburgers krav til råvarer er ekstrem høy.

Bitburger som holder til i den lille byen som gav ølet det navn, Bitburg, ble grunnlagt i 1871 og begynte sin spede karriere med å brygge overgjærede øl, men innen 1884 brygget de pilsner. Pils, som alle vet oppsto i Plzen, Tsjekkia, har bredt seg med forbausende stor fart og områdene rundt Rhinen har adoptert øltypen og gjort den til sin egen. Simon-familien som eier bryggeriet forkortet pilsner til det langt enklere «pils» og har et slagord som alle husker, uansett om de liker det eller ikke: «Bitte ein bit» da ølet er kjent som «ein bit». Ølet er i dag et av Tysklands mest eksporterte øl, og kan takke krigsindustrien for sin lykke: da den prøyssiske hær trengte en jernbanelinje for å frakte kanoner fra stålverkene i Saarbrücken, kunne Bitburger nemlig utnytte denne til å utvide markedet sitt.

Bitburger kan absolutt anbefales. Det er et kraftig, velsmakende øl som nok kan tilfredsstille de mest kresne strupper. Forfriskende og med et høyt humleinnhold svinger det virkelig av dette ølet. Vanligvis liker jeg ikke så lyst øl, men dette kan nok fort bli et av mine favoritter. Den karakteristiske bitre smaken er ikke overveldende, og langt fra avskrekkende. I motsetning til sine nordlige, tyske naboer er Bitburger langt mer frisk og mindre tørr. Bitburger får du på Blå Rock som de fleste vet, har utvidet sitt ølrepertoar til omtrent 50 forskjellige typer.

Fesjå på SubSirkus

Jens Pikenes klarte ikke å sjarmere trusa av Utropias reporter.

FOTO: SIRI VAGGEN OLSEN

Onsdag 29. januar gjestet Penthouse Playboys Ishavsbyen, og smeltet, med Jens Pikenes i spissen, altfor mange pikehjerter.

Dørene åpnet tidlig. Tilstrekkelig tidlig til at mange halvlitere kunne skylles ned for nødvendig sløvning av sanser.

Så entret Pikenes med følge scenen og natten ble farget rosa.

Her var oppgulp i alle varianter. Aretha Franklin, Anne Grete Preus, Seigmen og flere fikk sine låter gjort vaselin-glatte, men definitivt gjenkjennelige, mens Åge Aleksandersens «Mykji lys og mykji varme»

lokket publikum ut i ekstatisk og rungende allsang.

Konserten samlet rundt 400 tilhørere; vellykkede, unge mennesker i 20-årene, pluss en og annen desperat kvinne over middagshøyden med tiger-tights og bleket hår.

Ivan Mez fra kveldens oppvarmingsband Trio Glamour, som iført sinnsvakt smakløse solbriller (!), utbrøt henført: «En Ære!! Dette er for alle, homo og hetero, flott!».

Original kopi

Dette var natten for de dansende og hippe, the Babes & the Beautiful, som alle så ut til å ha en aldeles fortreffelig aften med Playboys-gutta.

Seansen tok drøye halvannen time. Gjennomført med imponerende oppfinnsomme hoftevrikk, grelle kostymer og hese «Læidis, mine daaaamer», før det hele kulminerte i ekstranummer og sjokkrosa badekåper.

Rollness/Pikenes velter seg i etterlikningens utvisning av elendig fantasi i det meste han gjør, eller han kopierer kollega Benneche Osvold i

Dagbladet uka etter, eller prøver seg som musiker. Mannen er utvilsomt selve definisjonen av PLAGIAT, og kunne absolutt ha hatt sin misjon på danskebåten eller som husartist for pakketurister med Star Tour til Mallorca.

For den optimalt harr opplevelse kunne man med fordel startet konserten med en whisky eller tre i baren på Grand, – men Pikenes, Jens Pikenes, du sjarmere ikke trusa av meg likevel.

U Ellen Kongshaug

Er du en skapkunstner?

Under Studentuka 1997 skal det igjen arrangeres kunstutstilling for studenter på høyskolen og universitetet. Hvor den skal være er enda ikke helt avklart men at den skal være, det finnes det ikke tvil om.

Det er Anders Wengen, alternativminister i UKA-regjeringen som forteller oss dette. Han er ansvarlig for utstillingen og han lover at det skal bli en profesjonelt gjennomført utstilling.

Alt velkommen

– Alle typer kunstverk er velkommen. Det kan være seg foto, malerier, plastelina, keramikk, bly, og alt annet som hører hjemme på en utstilling, sier Wengen.

Han har allerede tatt kontakt med kunstforeningen som har sagt seg villig til å være

med på gjennomførelsen. Hvis det blir trangt om plassen vil en jury plukke ut de verkene som blir utstilt. Den samme juryen vil også gå gjennom verkene og gi en vurdering og premiere det, eller de, beste bidragene.

Jury

Juryen vil bestå av Lena Libbe fra universitetet, Per Kvist fra kunstforeninga og Hanne C. Olsen som studentrepresentant. Alle innsendte verk vil bli forsikret.

Dette kommer til å bli høydepunktet under UKA for den

kunstelskende delen av studentene og man bør ikke nøle med å ta kontakt hvis man har noe man ønsker å eksponere.

Ta kontakt

De som er interessert enten i å bidra i form av kunst eller i form av arbeid med utstillinga kan ta kontakt med UKA-regjeringen på 77644916, komme innom samfunnskontoret.

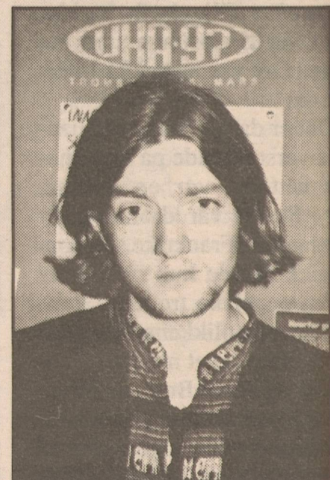

FOTO: PER STEINAR MOEN

Anders Wengen, alternativminister i UKA-regjeringen.

U Per Steinar Moen

nettPreik

Kunsten å hate

Navn: *Automatic complaint generator*
 Adresse: <http://www-csag.cs.uiuc.edu/individual/pakin/complaint>
 Kategori: *Behjelpende*

Noen ganger kan man bli veldig sint. Så sint at man ikke klarer å formulere seg.

Det er da man tyr til «Automatic complaint generator». Her kan du skrive navnet på den du misliker, og hvor mye du ønsker å drite ham ut. Og vips – ut kommer en tirade av drittcasting, skreddersydd for ditt offer. nettPreik redaksjonen fraskriver seg selvfølgelekt hver seg selvfølgelekt ne-sebein og brukne lånhalser, som følge av misbruk av denne tjenesten. Et god råd er å ikke sende et slikt brev til noen som er større en deg, eller har anabole kamerater.

Mental hygiene

Når du har fått pulsen ned under 150 igjen, etter å ha hisset deg opp med «Automatic complaint generator», er det på tide med litt oppbyggende lek. Og hva er vel da bedre en bondesjakk. På <http://www.bu.edu/TTT/play> finner du en snerten liten versjon av «Tic Tac Toe». Her kan du spille mot datamaskinen.

Virtuelle steiner

En særdeles spennende ansamling gråstein befinner seg i England. Plassen heter Stonehenge og har fått en egen plass på nettet (<http://www.superscape.com/intel/shenge.htm>). Her kan du «gå» rundt omkring i monumentet, i en imponerende virtuel virkelighet.

netta nettPreik

nettPreik og bilaget «Utopia» kommer fortsatt til å legges ut på internett. Flere har etterlyst nettutgaven, og vi lover å gjøre vårt beste for at du så snart som mulig skal få din digitale versjon.

U Magnus Clough

Surf this way:

www: <http://www.isv.uit.no/student/utopia/>
 @: utopia@stud.isv.uit.no

Vi noterer at...

...Messias dessverre ikke ble gjenfødt i Fredrikstad. Den franske drosjesjåføren og astrologen Jean-Jacques Bassignot-Defert meldte om stjernenes gunstige posisjon over Fredrikstad og hevdet at her ville en ny Jesus bli født mellom klokken 07.41 og 07.45 på fredag den 7. februar.

– Det er tross alt vanskelig å finne en jomfru og tre vise menn i Østfold, forklarer sykehusdirektør Eddie Sjøborg til Vi noterer at...- redaksjonen.

Hovedpersonen selv var ikke tilgjengelig for kommentar.

...Tor Endresen er vår mann i Irland etter å ha gått av med seieren i årets norske Melodi Grand Prix med melodien «San Francisco».

...dette er åttende gangen Tor Endresen er med i Grand Prix. Kan vi nå bli kvitt han? Forøvrig var det åtte bidrag til årets Grand Prix som i tillegg gikk på lufta den åttende!! Aner vi en konspirasjon, eller er vi bare paranoide?

...det var 400 000 nordmenn som ikke fikk stemt ved årets GP. Kunn en av fem kom igjennom på telefon. Dette har ført til at tv-titterne over hele landet er sinte og frustrerte.
 Kilde: forsida på VG.

...en ungdomsskole i Kvinesdal ikke får besøk av riksteateret. Ledelsen ved skolen har lest gjennom manus og funnet ut at det er for mye bannskap og slibrigheter til at elevene kan utsettes for det. Ledelsen kan ikke svare for hva stykket omhandler, men syntes tydeligvis det var alt for grovt. Elevene bryr seg ikke om at de blir utsatt for denne type sensur.

ÅPENT BREV TIL TROMSBUSS

Maktbruk og urettferdighet i Tromsbuss?

Sjåførene opererer med individuelle tolkninger av «Allminnelige bestemmelser» som står trykket i ruteheftet. Vi har alle sett mammaen som må vente trekkvar time på neste buss fordi barnevogna er for stor. Enkelte av oss får alltid ta. Enkelte av oss blir skjelt huden full ved å spørre etter rutetabell. Her om dagen var flere studenter og innfødte vitner til en merkelig hendelse. En student måtte vise kvittering for betalt semesteravgift i tillegg til gyldig studentbevis med semesterkort. I de tidligere omtalte bestemmelser er verken kvitteringen eller studentbeviset nevnt med et

eneste ord. Alt som blir sagt om legitimasjon er følgende: «Vi henstiller til ungdommer under 16 år, som er store for sin alder, å skaffe seg legitimasjonskort. Hvis legitimasjon ikke kan forevises, vil det i tvilstilfeller bli forlangt voksens billett.»

Studentene utgjør en stor del av Tromsbuss' brukere. En god del av oss er avhengig av bussbytte for å komme til våre forelesninger. Dette gjelder blant annet flere på Storelva, og de av oss som leser til klokka åtte på UB og bor i Kroken. Tromsbuss har sørget for at man må betale for to turer hvis reisen går gjennom sentrum. For å unngå alt klusystem med flere kort som sonesystemet medfører, har man tydd til

«Periodekortet». Da kan man reise ubegrenset innenfor alle soner. Det er det nærmeste man kommer et normalt månedskort. Eneste aber er den ublu pris på 680 kroner.

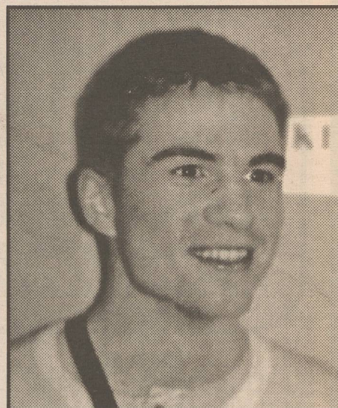
Profitt framfor kundeflørt?

Jeg etterlyser en brukerundersøkelse fra Tromsbuss rettet mot studentene som grupper. Våre behov korresponderer ikke med småbarnsmødrenes, ei heller med skoleelevenes. Den stigende frustrasjon som råder blant studentene må vel kunne avverges med litt smidighet og velvilje?

Sliten studine

Fire på rad

Har du mye igjen av studielånet?

Robert Kamben, 21 år, fysikk

– Har ingen anelse hvor mye jeg har igjen. Har betalt alt til nå, og jeg har enda ikke fått noen telefoner fra banken.

Tette Nyberg, 27 år, høyere landbruksutdannelse

– Har ingen studielån. Jeg lever på norsk stipend og jobb som hjelpelærer og snømåker.

Erlend Ellingsen, 25 år, biolog

– Ja, jeg har cirka 20.000 igjen. Det holder nok til sommeren, med mindre jeg brekker en ski.

Martin Karlsson, 26 år, biolog

– Jeg har 15.000 igjen av studielånet. Jeg tviler på om det holder til semesterslutt.

Bli med i Utopia

Har du skrivekløe, en nese for nyheter, eller liker å ta bilder og jobbe med lay-out?

Er du nysgjerrig på å jobbe i avis?

Da kan du stikke innom Utopias kontor på ISV, Glassburet, eller komme på desken når vi har redaksjonsmøte på onsdagene klokka 16.00.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Det er gullrush i Norges idrettsverden. Og mens noen snakker om hvor mange penger Atle og Kjetils gull og Lasses to sølv er verdt i dollartegn, så gleder andre seg bare vilt og uhemmet at vi nok en gang har bevist at **DET ER TY-PISK NORSK Å VÆRE GOD!!!!**

Onsdag 12. februar

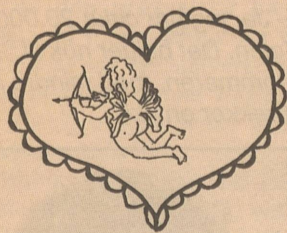
Hvis du nå i dag står med Utopia i hendene og det er tidlig på morgenen, kom deg hjem og slå på TV. Det er VM i alpint, folkens! Skal Lasse ta en gullmedalje eller kanskje Tom, eller kanskje det blir en eller annen gjøk fra Sveits. For dere som er mer interessert i helt andre ting, er det temakveld på **Blå Rock** med temaøl som for anledningen er **NEWCASTLE BROWN ALE**. Temaet for aftenen er Oasis og Suede. Det er også anledning å få med seg litt kunst på **Nordnorske kunstmuseum**. Even Ulvings arbeider er utstilt der t.o.m. 31.mars.

Torsdag 13. februar

Den 13. missa med en dag! Jeg er ikke overtroisk jeg. Bank i bordet! Musikklinja på Kongsbakken videregående skole fremfører **Filmmusikk gjennom tidene**. Møt opp i **Storsalen** og få med deg en smakebit. Det er også forestillinger den 14. og 15. Det er konsert på **SubSirkus** med **John Scofield**.

Fredag 14. februar

Er du hemmelig forelsket eller bare veldig forelsket i kjærsten din. I dag er dagen for å skrive dine følelser til din kjære. Dette er kjærlighetens dag, **Valentine's day**. Filmklubben viser **The Blade** som nattvisning på **Verdensteateret**. En film fra Hong Kong-miljøet som beskrives som et action drama.

Lørdag 15. februar

Filmklubben inviterer også i dag til filmvisning. Gå og se **Living in Oblivion**. Førstekonservator Øivind Storm Bjerke holder foredrag om Even Ulving på **Nordnorsk kunstmuseum** kl. 14.00. Forslag til vorspiel: det er slalåm i Sestriere. Hei Kjetil, Tom, Finken og Ole Kristian, frem med en øl eller to. La oss håpe at de tar rotta på rotta fra

Italia. Etter et fremragende vorspiel med mye skrik og skrål og forhåpentligvis gull, sølv og bronse, står Tromsøs uteliv klart til å bestiges.

Søndag 16. februar

En dag nærmere døden. For mange øl i går? Føles hodet som en stor ladning dynamitt som hvert øyeblikk kan eksplodere? Ta det med ro. Du er ikke alene. Det er søndag over alt i verden og i vår tid er det mange som fulgte ditt eksempel i går kveld.

Mandag 17. februar

Det er mange utstillinger arrangert av Tromsø Kunstforening. Se utstillinger med **Irene Rasmussen, Hanne Lydia O. Kristoffersen** og **Idar Ingebrigtsen**

Tirsdag 18. februar

Du kan se **Escape from New York** på **Blå Rock**, Kurt Russell er coool, sies det. **Morten Gunnar Larsen** spiller ragtime i **Storsalen** kl. 19.30.

Onsdag 19. februar

Ta deg en tur ut. Blås i at du egentlig ikke har råd. Vær snill mot deg selv og la blodet ditt få kjenne smaken av øl. Skål, folkens! Skål for oss!!

Torsdag 20. februar

Det er rave party på **SubSirkus**. It's raving mad. **Kåre Sørensen** innleder debatt om **kulturpolitikk i Tromsø**. Møt opp på **Kunstforeningen** kl. 19.00, betal 20 kr. og se om vi kan få mer å skrive om på den siden.

Fredag 21. februar

Nattvisning på **Verdensteateret**. Det er visning av **12 Monkeys** med superkjempe Brad Pitt og råttøffe Bruce Willis. Som forfilm vises **La Jetée**, inspirasjonskilden til **12 Monkeys**.

Pus kan du sikle etter på Verdensteateret i dag.

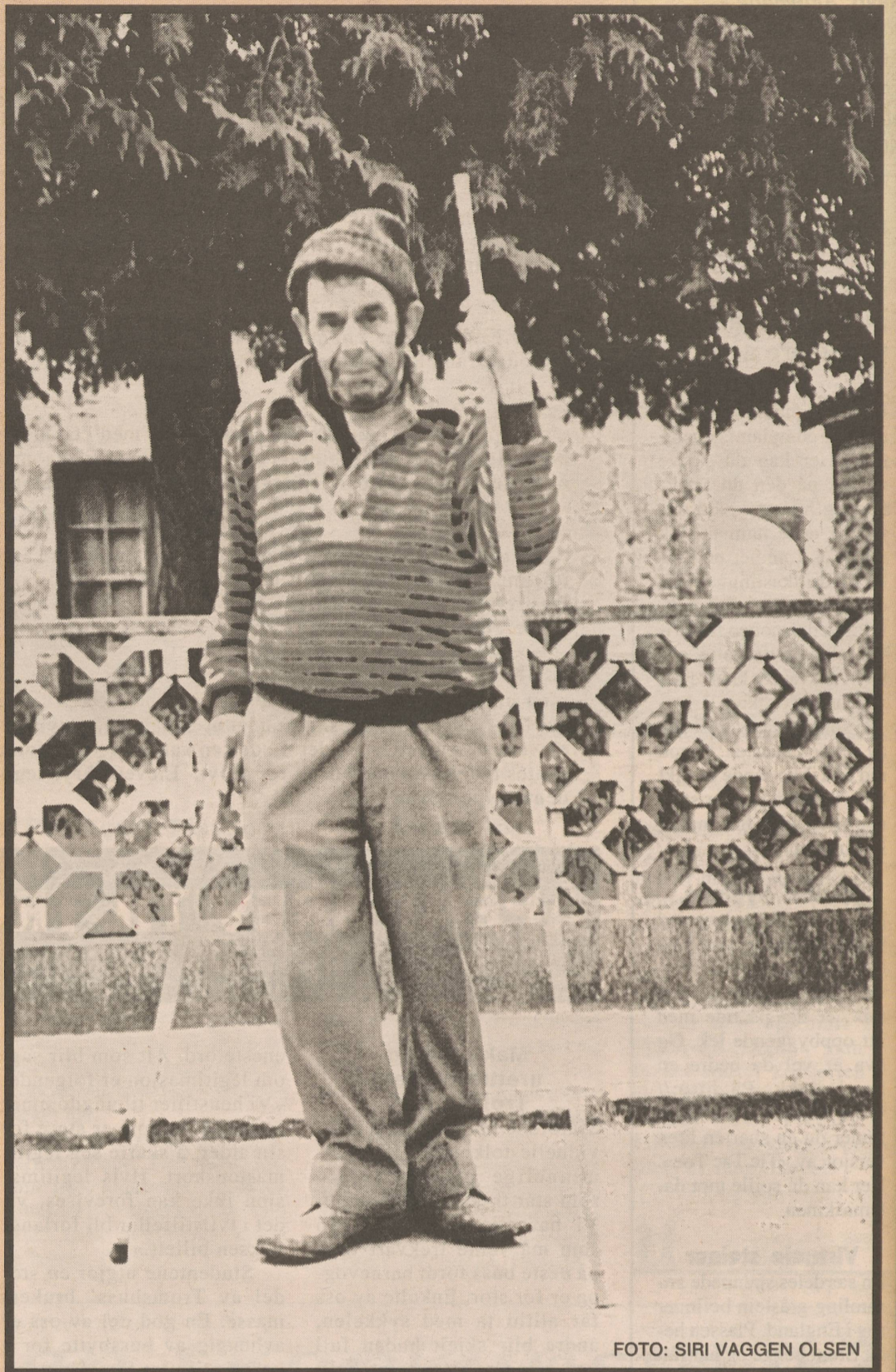

FOTO: SIRI VAGGEN OLSEN

Lørdag 22. februar

Homo Polaris inviterer til hyttetur. For nærmere informasjon se oppslag eller kontakt noen i Skapet. Filmklubben viser nok en post-apokalyptisk film.

Se den siste **Kampen** som nattvisning på **Verdensteateret**. Hører du et langtrukket uuuuhhhh, er det kanskje ikke så rart. Det er varulvenes dag i dag. Fullmånen lyser klar over Tromsø bys hustak hvis snøstormene har sluppet taket. Månegalskapen griper tak i oss stakkars dødelige. Vær varsom med hva du putter i munnen i natt...

Søndag 23. februar

Reddet du deg unna alle

ulumsketene i verden? Kjenn godt etter. Har du fått mer hår på kroppen? Det er fortsatt de samme tre hårstråene?

Godt, da er du utenfor fare for denne gangen. Men husk, du kan aldri vite hva som venter deg rundt neste hjørne!

Mandag 24. februar

Det er mandag, det er mandag og ingenting skjer. Det er i hvert fall en dag nærmere helg. Kanskje NRK sender en fin film, så går denne kvelden også.

Tirsdag 25. februar

Film på **Blå Rock**. Se Jack Nicholson i **The Shining**.

Onsdag 26. februar

Konsert på **SubSirkus** med **Motorpsycho**, aktuelle med nytt album. Be there or be square. Temakveld på **Blå Rock**. Temaet er **Trip Hop** og temaølet for kvelden er **CARLSBERG**. Gå og hør musikk av eminente Tricky, Massive Attack og Portishead. Nordland Teater presenterer den originale **Cabaret** i **Storsalen**.

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post, ELLER stikk innom Glassburet på ISV: